

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

«Армія павінна быць здольная эфектыўна адказваць на любыя выклікі і пагрозы сучаснасці»

Забеспячэнне ваеннай бяспекі дзяржавы было і застаецца адным з галоўных напрамкаў дзейнасці кіраўніцтва краіны. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 11 лістапада, прымаючы міністра абароны Юрыя Жадобіна з дакладам аб выніках дзейнасці Узброеных Сіл у 2011 годзе.

«Мы пастаянна прыняцываем і аб'ектыўна ацэньваем рэальную сітуацыю вакол Беларусі і прымаем неабходныя меры па ўмацаванні яе бяспекі», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы, адзначыўшы, што праведзенае нядаўна вучэнне па тэрытарыяльнай абароне наглядна пацвярджае гэта. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, сістэмная падрыхтоўка тэрытарыяльных войскаў паслужыць добрай падтрымкай для далейшага развіцця ваеннага патэнцыялу дзяржавы, узмоцніць значнасць Узброеных Сіл, якія павінны адгрываць ключавую ролю ў забеспячэнні бяспекі краіны.

Разгучышы на заявы і каментарыя некаторых нядобразвічліваў, якія з'явіліся пасля вучэнняў па тэрытарыяльнай абароне і адпаведных заяў кіраўніка дзяржавы, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што канцэпцыя тэрытарыяльнай абароны распрацавалася ў Беларусі з 2000 года. «Ужо даўно былі прыняты гэтыя рашэнні, праведзены не адны вучэнні. Нарэшце прачнуліся, пачулі, што Лукашэнка стварае нейкія новыя тэрытарыяльныя войскі, новую армію, — адзначыў Прэзідэнт. — Калі я гаварыў аб тым, што мы сапраўды ствараем сёння новую армію, я меў на ўвазе не толькі тэрытарыяльную абарону і тэрытарыяльныя войскі як фундамент, частку нашага абарончага шчыта, якая будзе функцыянаваць у поўным сваім размаху ў гады вайны, калі, не дай божа, гэта адбудзецца. Гэта не наша выдумка, мы гэта не прыдумалі. І роўна гэта для таго, каб менш траіцца на рэгулярную армію. Галоўная тут ідэя, якая вынікае з апошняй вайны, з руху супраціўлення ў Беларусі, партызанскай вайны, што мы павінны быць да гэтага гатовы. Каб не атрымаўся так, як адбылося ў 1941 годзе: было каму ваяваць, у акружэнне людзі трапілі, але не было зброі».

Як адзначыў кіраўнік дзяржавы, падзеі гэтага года яшчэ раз даказалі, што асобныя звышдзяржавы па-ранейшаму ставяць прынцып ваеннай сілы ў аснову сваёй палітыкі. «Гэта асабліва трывожыць цяпер, на фоне сусветнага фінансаванага крызісу. Таму наша задача відавочная — ні ў якой меры не дапусціць зніжэння сваёй ваеннай бяспекі. Сёння ўжо можна гаварыць аб рэзультатыўнасці мер, прынятых у гэтым напрамку», — сказаў беларускі лідар. Паводле яго слоў, гэтыя меры даюць магчымасць якасна рыхтаваць войскі, фарміраваць сучаснае аблічча беларускай арміі. «Не ўсё тут, вядома, гладка, але вырашалына», — уцэшны кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў паспяховае правядзенне важнейшага мерапрыемства падрыхтоўкі Узброеных Сіл дзюх дзяржавы — сумеснага аператыўнага вучэння «Шчыт Саюза — 2011». «Яно яшчэ раз пацвердзіла трываласць саюзніцкіх адносін Беларусі і Расіі. Прынцыповае значэнне вучэння ў тым, што пяцітысячная беларуская групоўка войскаў, знаходзячыся за тысячы кіламетраў ад сваёй краіны, прадэманстравала высокі ўзровень падрыхтоўкі і арганізаванасці. Гэта пераканана сведчыць аб тым, што мы маем сапраўды баяздольную армію, якая можа надзейна забяспечыць мірную працу беларускага народа. Гэтым трэба ганарыцца», — падкрэсліў беларускі лідар.

Разам з тым ён адзначыў, што развіццё Узброеных Сіл — гэта бесперапынны працэс.

«Галоўны вывад у тым, што выпрабаванні на трываласць сацыяльна-палітычнай і эканамічнай мадэлі развіцця і сістэмы нацыянальнай бяспекі краіны вытрымлівае», — адзначыў Прэзідэнт. «Наша краіна не дазволіла ўцягнуць сябе ў нейкія палітычныя авантуры і не дапусціла маштабных дэструктыўных акцый. Мы дакладна абазначылі прыорытэты знешнепалітычнай дзейнасці. Яна павінна заставацца шматвектарнай і накіраванай на забеспячэнне міру і стабільнасці», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

У наступным годзе галоўную ўвагу неабходна удзіліць практычнаму абучанню войскаў сучасным спосабам вядзення ўзброенай барацьбы. Ваенная навука і адукацыя павінны сканцэнтравана намагацца на вызначэнні найбольш рацыянальных механізмаў падтрымання баявой гатоўнасці войскаў і прапарцовае перспектывных форм і спосабаў вядзення ваенных дзеянняў. «Мы ні ў якім выпадку не павінны заспакоіваць сябе тым, што ў нас ёсць самалёты, верталёты, танкі і які ніколі шчыт у нас моцны. Вы сёння бачыце, што гэтыя самалёты і танкі могуць застацца ўбоку пры сучаснай вайне. Мы гэта бачым з горкага вопыту вайны ў іншых дзяржавах. Сёння асноўная задача вырашаюць ракеты, — сказаў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да ўдзельнікаў нарады. — Нам трэба ўмець абараняцца ад ракет праціўніка. Патрэбны і іншыя формы вядзення ўзброенай барацьбы, зыходзячы з нашых умоў, менталітэту, вопыту, зыходзячы з таго, што адбываецца на планеце».

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што першарадную ўвагу трэба ўдзіліць правільнай і сістэмнай ідэалагічнай рабоце, падтрыманню выхавання, падтрыманню баявога духу ў армейскіх радах. «Гэта таксама вельмі важна», — адзначыў ён.

Прэзідэнт падкрэсліў, што дзяржава працягне і будзе працягваць пастаянна клопат аб асобным складзе Узброеных Сіл. «У Беларусі прыярытэт адаецца ваенскай службе перад іншымі відамі дзяржаўнай службы і працоўнай дзейнасці. Адпаведна, для ваеннаслужачых мы забяспечым і належны ўзровень сацыяльнай абарончасці. Аднак і з боку ваенных павінна быць больш аддачы, канструктыўнай ролі ў падтрыманні сацыяльна-палітычнай стабільнасці ў дзяржаве. Адсюль пытанне нумар адзін — умацаванне кадравыга патэнцыялу арміі ў цяперашняй няпростай абстаноўцы», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

«Хачу таксама падкрэсліць, што кіраўніцтва Беларусі разглядае Узброеныя Сілы як галоўны фактар стратэгічнага стрымлівання не толькі знешніх пагроз, але і забеспячэння стабільнасці ў дзяржаве. Веру, што беларуская армія з гэтай задачай справіцца», — рэзюмаваў Прэзідэнт. Міністр абароны Юрыя Жадобін дадаў, Аляксандру Лукашэнка аб сучасным развіцці Узброеных Сіл, выніках выканання даручэнняў кіраўніка дзяржавы. Прэзідэнт актыўна цікавіўся поглядамі ваенных на армію будучага, тым, што робіцца для яе стварэння. Ва ўважэнні Аляксандра Лукашэнка — гэта невядлікая кампактная армія, высокапрафесійная і аснашчана самым сучасным абраўнемнем і ваеннай тэхнікай. Самае галоўнае, армія павінна быць здольна эфектыўна адказваць на любыя выклікі і пагрозы сучаснасці, лічыць кіраўнік дзяржавы.

«У эканамічным блоку Адміністрацыі Прэзідэнта павінны адбыцца сур'ёзныя змяненні»

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка назначыў Андрэя Тура намеснікам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

«Хачу падкрэсліць, што для нас вельмі важна, каб у эканамічным блоку Адміністрацыі Прэзідэнта адбыліся сур'ёзныя перастаноўкі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка, звяртаючыся да Андрэя Тура. — Вы павінны ад дробязнай апакеі, ад пошуху кручкі, косак у документах, якія накіроўваюцца ўрадам сюды (гэта таксама трэба рабіць, вядома), перайці да выканання сваіх кантралюючых функцый і арыентаваць Прэзідэнта на істотныя фактары — ці на станочныя, ці тым больш на недахопы, якія ёсць у тых ці іншых документах па эканамічных пытаннях, што паступаюць на ўзровень Прэзідэнта».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што эканамічны блок у Адміністрацыі Прэзідэнта павінен не дубіраваць дзейнасць урада, а набыць палітычную афарбоўку. «Адміністрацыя Прэзідэнта — гэта палітычны орган, і эканоміка тут павінна прамаляцца праз палітыку, гэта вельмі важна. Вы, шчыра кажучы, гэта можаце зрабіць. Тое, што вы можаце весці палеміку, тое, што вы чалавек адукаваны, дасведчаны, і тое, што вы валодаеце влікмі тэарэтычных матэрыялаў — гэта вельмі важна, таму што ў нас шмат эканамічных практыкаў у Адміністрацыі Прэзідэнта, і гэта часам апускае іх на ўзровень дзейнасці прадпрыемстваў. Гэта таксама добра і трэба, напэўна, але ўсё ж такі яшчэ раз падкрэсліваю, што эканамічны блок Адміністрацыі — гэта блок асаблівы, гэта блок палітыкі, калі хочаце, тэорыі, гэта стратэгія, гэта погляд у будучыню», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Тур Андрэй Мікалаевіч нарадзіўся ў 1953 годзе ў г. Ленінград. У 1974 годзе скончыў Беларускае дзяржаўнае інстытут народнай гаспадаркі імя В.У.Куйбышава.

З 1978 года — асістэнт кафедры палітэканоміі, дацэнт, загадчык кафедры палітэканоміі гандлёвых факультэтаў Беларускага дзяржаўнага інстытута народнай гаспадаркі.

У 1991-1995 гадах быў загадчыкам кафедры эканамічнай тэорыі і гісторыі эканамічных вучэнняў Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта.

З 1995 года працаваў намеснікам міністра эканомікі.

Доктар эканамічных навук, прафесар.

Курсы замежных валют, установаў НБ РБ з 12.11.2011г. (даля БН разлікава)		Курсы замежных валют для замежных грамадзян РФ	
1 долар ЗША	8 850,00	1 чэшская крона	30,5282
1 еўра	12 070,00	1 польскі злоты	2 733,51
1 латвійскі лат	17 227,95	10000 BYR	34,4951
1 літоўскі літ	3 499,41	1 украінская грыўня	1 103,42

ISSN 1990 - 763X

Долар «адпачывае», а еўра і расійскі рубель выраслі

Учора на адзіннай сесіі Беларускай валютна-фондавай біржы еўра падарожыў на 100 рублёў, расійскі рубель — на 3. Таргі па доларах не праводзіліся ў сувязі са святамі ў ЗША.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

«Белінвестбанк»: долар ЗША — 8700 і 8850; еўра — 11700 і 12100; расійскі рубель — 270 і 290.

«Франсабанк»: долар ЗША — 8700 і 8840; еўра — 11780 і 12070; расійскі рубель — 280 і 291.

«Альфа-Банк»: долар ЗША — 8670 і 8950; еўра — 11650 і 12300; расійскі рубель — 275 і 295.

Вышэйшая адукацыя: на першым плане веды, а не права на льготы

«**НОВАЯ РЭДАКЦЫЯ** правіл прыёму ў ВНУ і сярэдняй спецыяльнай навукальнай устаноў будзе зацверджана да канца гэтага года», — заявіў на брыфінгу журналістам першы намеснік міністра адукацыі Аляксандр Жук. Што новага чакае аб'явіў аб'явіў?»

Па словах Аляксандра Жука, падрыхтаваны змяненні і дапушчэнні ўжо адпраўлены ва ўсе навукальныя установы. Напрыклад, лістапада ў Міністэрстве адукацыі пройдзе калегія, прысвечаная падрыхтоўцы вынікаў апошняй кампаніі і абмеркаванню новых паліцый, якія могуць з'явіцца ў правілах прыёму. А гэтым дакументам будзе ўнесены на разгляд кіраўніку дзяржавы.

— Пры распрацоўцы новых паліцый мы імкнуліся рэалізаваць тры галоўныя прынцыпы — забяспечыць празрацкасць, аб'ектыўнасць і сацыяльнае справядлівасць пры правядзенні конкурснага адбору. Вышэйшая адукацыя не з'яўляецца ў нашай краіне абавязковай, а таму ў ВНУ павінны паступаць маладыя людзі, якія не проста жадаюць, але яшчэ і маюць адпаведную падрыхтоўку, каб засвоіць праграму вышэйшай школы. За мінулы навукальны год з розных ВНУ былі адлічаны 15 тысяч чалавек. Пераважная большасць з іх — на прычыне неспаспеласці. Менавіта таму цяпер на першым плане пры паступленні ў ВНУ будзе стаць усё ж такі веды, а не права на льготы. Правам пазаконкурснага залічэння ў кола студэнтаў ВНУ па-ранейшаму будзе карыстацца толькі пераможцы міжнародных і рэспубліканскіх алімпіяд па школьных дысцыплінах, прызёры сур'ёзных спартыўных спаборніцтваў і творчых конкурсаў. Праўда, колькасць прызываў месцаў на заключным туры рэспубліканскіх алімпіяд, якія даюць права на аўтаматычнае залічэнне ў кола студэнтаў, з'явіцца ў гэтым годзе з некаторых прычын зменшацца.

Дзяржаўная камісія па кантролі за ходам падрыхтоўкі і правядзеннем уступных іспытаў з'яўляўца ўвагу, што ў гэтым годзе на заключным туры рэспубліканскіх алімпіяд па грамадзянастве будзе 21 пераможца з вучняў 11-х класаў; 4 уладальнікі дыплама першай ступені, 6 уладальнікаў дыплама другой ступені і 11 уладальнікаў дыплама трэцяй ступені. І ўсе яны паступалі без экзаменаў, разумела, на самыя

выплаты і гэтак далей. Акрамя таго, мы заохочваем ранейшыя льготы пры паступленні для тых, хто жадае атрымаваць сярэдняе спецыяльнае адукацыю. Спецыялісты з сярэдняй спецыяльнай адукацыі вельмі адукацыяй вельмі патрабуюцца нашай эканоміцы. А пры паступленні ў СОНУ пасля заканчэння базавай школы мы ўвогуле збіраемся адмовіцца ад уступных іспытаў і праводзіць конкурсны адбор на падставе адназначна аб заканчэнні агульнай базавай адукацыі.

Яшчэ адно важнае новаўвядзенне — павышэнне вагі профільнай дысцыпліны пры паступленні на біялагічны, матэматычны, фізічны і хімічны спецыяльнасці. Для другой профільнай дысцыпліны прапануецца ўвесці каэфіцыент 2. Будзе ўведзены таксама і ніжні парог, які не дазволіць удзельнічаць у конкурсе аб'явіўцам з нізкімі баламі. Восем толькі ў міністэрстве пакуль не вызначыліся, якой будзе гэта мяжа. Магчыма, яшчэ да тэставых выпрабаванняў стане вядома, што, напрыклад, 10 працэнтаў аб'явіўцаў з самымі нізкімі баламі не будуць дасягнуць да ўзросту ў конкурсе. А можа быць, пасля правяркі ўсіх тэставых работ будуць вырашаны, колькі аб'явіўцаў застануцца за бортам. Натуральна, што на розных дысцыплінах можа быць устаноў-

Гульня лічбаў

11.11.2011. 11 гадзін. У ДOME шлюбаў рэгіструецца новы сямейны саюз. І нават калі маладыя абменваліся прэсцэнкамі, зноў «умяшчалася» лічба 11. Менавіта столькі жвілін паказвала стрэлка на гадзінніку.

«Рабі, як мы!»

Прадпрыемства «Азрыцкі-Агра», на тэрыторыі якога месціцца мемарыял «Курган Славы», вядомы не толькі даледжанымі зямлямі, высокімі надомамі ды багатымі ўраджаймі агрукі і памідораў. Галоўная яго каштоўнасць, паводле слоў дырэктара Ніны Жалязновай, гэта, бяспрэчна, людзі — слаўныя і працалюбыя. Сярод іх знамята сямейныя дынастыі. У працэнтаў трох з іх — Курчычыкаў, Няхайчыкаў і Станкевічаў — я і распыталі пра былыя і сённяшнія працоўныя будні, пра іх каштоўнасці і імкненні.

«Зарплата добрая, перспектывы добрыя...» Да маладой сям'і Станкевічаў я завіталі практычна на навааселле: два месяцы таму гаспадарка ім выдзеліла службовую кватэру ў адрамантаваным інтэр'еце. Як, высветлілася, Таня, хоць і родам са Смалячкі, але ж вырабала далёка не гарадскую прафесію. Пасля заканчэння тэхнікума па размеркаванні трапіла на Слабадскую ферму заатэхніка. Дарчы, па дарозе на працу і пазнаёмілася з мужам, якога таксама размеркавалі ў «Азрыцкі-Агра».

— Юра ехаў на машыне і падвёз нас з дзюкатамі на ферму. Так і пазнаёміліся. Пасля вяселля жылі

з бацькамі. Зараз, як бачыце, нам выдзелілі цудоўную кватэру ў цэнтры гаспадаркі. Пакуль што нас усё задавальняе. Сталі ў чаргу на жыллё. Марым пра ўласную кватэру.

— Юра, я ведаю, што твой тата ўсё жыццё прывіваў сельскай гаспадарцы.

— Так, тата ўсё жыццё прапрацаваў трактарыстам. Колькі сябе памтаю, цёра побач з ім, калі той разбіраў трактар. У мяне з дзяцінства душа цягнулася да тэхнікі. Таму ваганьні наконд будучай прафесіі не ўзнікала. Ведаў, што буду кіраваць выхадзіня, то праводзім іх сямай. Бярэм дачку і едем з Таняй спачатку да адных бацькоў, тады да другіх. Балазе, усе побач.

Надзея НІКАЛАЕВА.

«Прамая лінія»

УСЁ ПРА АРЭНДУ ЖЫЛЛЯ І ІНШЫЯ ПЫТАННІ АПЛАТЫ ПАДАХОДНАГА ПАДАТКУ

Як правільна здаваць у арэнду сваё жыллё іншым людзям ці юрыдычным асобам? Ці трэба афармляць такія здзелкі? Як і дзе іх неабходна рэгістраваць?

18 лістапада, у пятніцу, з 11.00 да 12.00 у рэдакцыі нашай газеты адбудзецца «прамая лінія» з удзелам галоўнага дзяржаўнага падатковага інспектара ўпраўлення падаткаабкладання грамадзян, дэкларацыя даходаў і маёмасці Міністэрства па падатках і зборах Беларусі Іны Вікенцьеўны ШЫБУТ.

Спецыяліст міністэрства раскажа чытачам «Звязды» не толькі пра ўсе нюансы арэнды кватэр і іншай нерухомаści (гаражоў, дач і г.д.), але і адкажа на пытанні, якія звязаны з аплатай падатковага падатку.

Пяціраднае пытанні можна задаваць па нумары: (8 017) 287 17 51 з 10.00 да 15.00.

ДА 15 ЛІСТАПАДА ТРЭБА ЗАПЛАЦІЦЬ МАЁМАСНЫЯ ПАДАТКІ

Менавіта да гэтай даты фізічныя асобы павінны заплаціць у бюджэт краіны зямельны падатак і падатак на нерухомасць. Як паведамілі рэдакцыі ў прэс-службе Міністэрства па падатках і зборах, ад аплаты зямельнага падатку вызваляюцца ваеннаслужачыя тэрміновай ваеннай службы; удзельнікі ВОВ і іншыя асобы, якія маюць права на льготнае падаткаабкладанне ў адпаведнасці з Законам РБ «Аб ветэранах»; шматдзетныя сем'і; пенсіянеры па ўзросце, інваліды I і II груп і іншыя непрацаздольныя фізічныя асобы ў дачыненні да зямельных участкаў, размешчаных па месцы іх жыхарства — пры адсутнасці рэгістрацыі там іншых працаздольных асоб; пенсіянеры, інваліды і іншыя непрацаздольныя асобы ў дачыненні да зямельных участкаў, размешчаных не па месцы іх жыхарства і выдзеленых для будаўніцтва і (або) абслугоўвання жыллага дома, калі там не зарэгістраваны іншыя працаздольныя асобы.

Замельны падатак не плацяць пенсіянеры па ўзросце, інваліды I і II груп і іншыя непрацаздольныя асобы за участкі не па месцы жыхарства, якія былі выдзелены льготнікам для вядзення асабістай падсобнай гаспадаркі, агародніцтва, калектыўнага садаводства, сенакашэння, выпусу сельскагаспадарчых жывёл, па ліні дачнага і гаражнага будаўніцтва. Не плацяць зямельны падатак і іншыя фізічныя асобы, якія маюць адпаведную падатковую льготу ў якасці так званых чарнобыльцаў.

Згодна з дзейнымі заканадаўствам плацельшчыкам падатку на нерухомасць прызначаюцца фізічныя асобы, якім належаць будыні (укліючаючы жылля дамы, садовыя дачы, дамы, жылля памішканні ў шматкватэрных дамах, гаспадарчыя пабудовы, долі ў прыватнаасці на ўказаную маёмасць), у тым ліку тыя, чые будаўніцтва не завершаны, размешчаны на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Надвор'е

З АЎТОРКА ПАЧНЕ ПАДМАРОЖВАЦЬ

У выхадныя тэрыторыі Беларусі застануць пад уплывам Скандынаўскага антыцыклону. Толькі ў суботу раніцай малаактыўны атмасферны фронт прынесе месцамі невялікія апады ў выглядзе казкага снегу і дажджу, паведаміла рэдакцыя спецыяліст Рэспубліканскага гідромэцэара Вольга ФЯДОТАВА.

Сёння раніцай у асобных раёнах магчымы туман і слабы галалёд. Вечер паўночны ўмераны. На большасці тэрыторыі без ападкаў. Максімальная тэмпература паветра ўдзень 1—6 Цяпла. Не чакаецца ападкаў у нядзелю. Раніцай месцамі туман і слабы галалёд. Тэмпература ўначы ад мінус 3 да плюс 2 градусаў, пры прарасненнях да 5 марозу; удзень будзе 0—плюс 5.

У першыя дні наступнага тыдня да нас завітае больш вільготнае паветра з боку Паўночнага Атлантыкі. Таму месцамі какаецца кароткачасовы дождж і мокры снег. Узмоцніцца заходні вецер, удзень парывамі да 14 м/с. Уначы будзе ад мінус 5 да плюс 2 градусаў, удзень — 0—плюс 5 градусаў. А вось у аўторак пачне крўку падмарожваць і ўдзень, калі какаецца ад мінус 2 да плюс 3 градусаў, толькі ў Брэскай вобласці ішчэ да 5 Цяпла. Прагназуецца, што ў сераду ўначы будзе ўжо 0—7 марозу, а удзень ад мінус 2 да плюс 3 градусаў. Так, ужо холадна, але без ападкаў.

Сяргеі КУРЧАК.

ОАО «Пивзавод Оливария»
информирует об открытии специализированной выставки «Традиции пивоварения: история и современность»

по подтеме «Открытие пивоваренных производств ОАО «Пивзавод Оливария» и «Carlsberg»—XIX столетие».

Сроки проведения — с 01 по 30 декабря 2011 г.,
— еженедельно по вторникам и четвергам,
— место проведения: г. Минск, ул. Киселева, 30,
— корпоративный музей «Оливария».

Регистрация для формирования экскурсионных групп проводится на сайте www.alivaria.by в разделе «Музей», подраздел «Календарь выставок» с 20.11.2011 г.

УНП 100128525

ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ СУД ГОРОДА МИНСКА

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ПРИНАДЛЕЖАЩЕГО ИНОСТРАННОМУ ЧАСТНОМУ ТОРГОВОМУ УНИТАРНОМУ ПРЕДПРИЯТИЮ «БелИталиИнокс-Вина», УНП 101541498.

Лот № 1. Технологическое оборудование для горячего прессования семян рапса, состоящего из разогревателя и непрерывного пресса MSL., 1250, стоимостью 1 008 678 000 (один миллиард восемь миллионов шестьсот семьдесят восемь тысяч) рублей. Имущество располагается по адресу: г. Гомель, ул. Ильича, 4.

Стоимость имущества указана с учетом НДС. Минимальная величина первого шага составляет 5% от стоимости реализуемого с торгов имущества.

Подобная информация об имуществе размещена на сайте: <http://minsk.court.by/> а также в помещении хозяйственного суда г. Минска: г. Минск, ул. Академическая, 15/1.

Торги состоятся 01.12.2011 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Академическая, 15/1, каб. 201.

За дополнительной информацией обращаться: судебный исполнитель Сидорук И.В., тел./факс: 294 93 29 (86); 8 029 177 32 61 ст. судебный исполнитель Вярвильский Д.А., тел. 294 93 67.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть перечислен на депозитный счет № 3642900000072 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код 795, УНП 101541763 хозяйственного суда города Минска не позднее чем за 24 часа до начала проведения торгов.

В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов) возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

ЯК ЗАХАВАЦЬ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧУЮ ДЫНАСТЫЮ?

Адказ на гэты пытанне спецыяльны карэспандэнт «Звязды» шукала на смалявіцкай зямлі

Прадпрыемства «Азрыцкі-Агра», на тэрыторыі якога месціцца мемарыял «Курган Славы», вядомы не толькі даледжанымі зямлямі, высокімі надомамі ды багатымі ўраджаймі агрукі і памідораў. Галоўная яго каштоўнасць, паводле слоў дырэктара Ніны Жалязновай, гэта, бяспрэчна, людзі — слаўныя і працалюбыя. Сярод іх знамята сямейныя дынастыі. У працэнтаў трох з іх — Курчычыкаў, Няхайчыкаў і Станкевічаў — я і распыталі пра былыя і сённяшнія працоўныя будні, пра іх каштоўнасці і імкненні.

«Зарплата добрая, перспектывы добрыя...» Да маладой сям'і Станкевічаў я завіталі практычна на навааселле: два месяцы таму гаспадарка ім выдзеліла службовую кватэру ў адрамантаваным інтэр'еце. Як, высветлілася, Таня, хоць і родам са Смалячкі, але ж вырабала далёка не гарадскую прафесію. Пасля заканчэння тэхнікума па размеркаванні трапіла на Слабадскую ферму заатэхніка. Дарчы, па дарозе на працу і пазнаёмілася з мужам, якога таксама размеркавалі ў «Азрыцкі-Агра».

— Юра ехаў на машыне і падвёз нас з дзюкатамі на ферму. Так і пазнаёміліся. Пасля вяселля жылі

з бацькамі. Зараз, як бачыце, нам выдзелілі цудоўную кватэру ў цэнтры гаспадаркі. Пакуль што нас усё задавальняе. Сталі ў чаргу на жыллё. Марым пра ўласную кватэру.

— Юра, я ведаю, што твой тата ўсё жыццё прывіваў сельскай гаспадарцы.

— Так, тата ўсё жыццё прапрацаваў трактарыстам. Колькі сябе памтаю, цёра побач з ім, калі той разбіраў трактар. У мя

ДА 15 ЛІСТАПАДА ТРЭБА ЗАПЛАЦІЦЬ МАЁМАСНЫЯ ПАДАТКІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Вызваляюцца ад падатку на нерухомасць:

— прыналежае фізічнай асобе на праве ўласнасці адно жылё памяшканне ў шматкватэрным жылым доме. Пры наяўнасці ў фізічнай асобе двух і больш жылых памяшканняў вызваляюцца ад падатку на нерухомасць падлягае толькі адно жылё памяшканне на выбар фізічнай асобе на падставе яе пісьмовай заявы, якая падаецца ў падатковы орган па месцы жыхарства, з указаннем месцазнаходжання ўсіх прыналежаўчых фізічнай асобе жылых памяшканняў у шматкватэрных жылых дамах. У выпадку непадчыкі фізічнай асобе такой заявы вызваляюцца ад падатку на нерухомасць падлягае адно жылё памяшканне, набытае (атрыманае) ёй ва ўласнасць раней за іншыя жылёныя памяшканні;

— будынік і пабудовы, у тым ліку тры, чыё будаўніцтва не завершана, за выключэннем тых, якія прызначаны і (або) выкарыстоўваюцца ў вызначаным парадку для ажыццяўлення прадпрыемальніцкай дзейнасці і належачы фізічным асобам, якія з'яўляюцца прадзюцерамі на ўзроўні, інвалідамі I і II групы, і іншым непрацаздольным фізічным асобам пры адсутнасці рэгістрацыі па месцы іх жыхарства працаздольных асоб. Будынік і пабудовы (за выключэннем жылых дамоў), якія належачы пенсіянерам па ўзросце, інвалідамі I і II групы і іншым непрацаздольным фізічным асобам і размешчаны не па месцы іх жыхарства, вызваляюцца ад

падатку на нерухомасць незалежна ад рэгістрацыі па месцы іх жыхарства працаздольных асоб. Жылля дамы, якія належачы пенсіянерам па ўзросце, інвалідамі I і II групы і іншым непрацаздольным фізічным асобам і размешчаны не па месцы іх жыхарства, вызваляюцца ад падатку на нерухомасць пры адсутнасці рэгістрацыі ў гэтых жылых дамах працаздольных асоб; шматдзетным сем'ям (якія маюць трох і больш непаўналетніх дзяцей);

ваеннаслужачым тэрміновай ваеннай службы, удзельнікам Вялікай Айчыннай вайны і асобам, якія маюць права на льготнае падаткаабкладанне ў адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб ветэранах».

— будынік і пабудовы, у тым ліку з незавершаным будаўніцтвам, за выключэннем тых, якія прызначаны і (або) выкарыстоўваюцца ў вызначаным парадку для ажыццяўлення прадпрыемальніцкай дзейнасці, размешчаны ў сельскай мясцовасці і прыналежаць фізічным асобам, якія пастаянна пражываюць у сельскай мясцовасці і працуюць у арганізацыях, якія размешчаны ў сельскай мясцовасці і ажыццяўляюць сельскагаспадарчую вытворчасць, а таксама тым, хто працуе ў філіялах, што вырабляюць сельскагаспадарчую прадукцыю, або ў іншых асабленых падраздзяленнях арганізацыяў, якія набылі ў парадку, вызначаным заканадаўчымі актамі, у выніку рэарганізацыі, набываць (бязвыплатна перадачы) прадпрыемства як маёмаснага комплексу права і абавязку стратных сельскагаспадарчых арганізацый, а таксама работнікам арганізацый аховы здароўя, культуры, сістэмы адукацыі і сацыяльнай абароны, размешчаных у сельскай мясцовасці. Вызваленне ад плаці падатку на нерухомасць даецца і былым работнікам такіх арганізацый, з якімі працоўны дагавор спынены ў сувязі з выходам на пенсію.

Вызваленне ад плаці маёмасных падаткаў прадастаўляецца з 1 сакавіка 2012 года дзеяння ўказа ад 7 лютага 2006 года № 87 «Аб некаторых мерах па скарачэнню не завершаных будаўніцтвам незакансервавальных жылых дамоў, дач і замацаваных у гэтым узказе трохгадоваму тэрміну будаўніцтва жылых дамоў, дач. Пры гэтым устанаўліваецца, што з улікам мэтаў зрыняльнага становішча грамадзянства і іншых уважлівых прычын названы тэрмін будаўніцтва можа быць падоўжаны мясцовым выканкамам, але не больш як на два гады.

Прадугледжваецца таксама абавязак землеарыстальнікаў, якія не маюць магчымасці завяршэння будаўніцтва жылых дамоў, дач, будаўніцтва якіх не завершана ва ўстаноўлены тэрміны, і прыняцці мер па канфіскацыі адведзеных жылых частак.

Згодна з указам працідурцы адбарвання і прадастаўлення жылых частак з жылля сельскагаспадарчага прызначэння для мэт, не звязаных з прызначэннем гэтых жылля, пераводу такіх жылля ў іншыя катэгорыі будучы ажыццяўляюцца аб'явамі выканкамаў толькі пасля ўзгаднення з Прэзідэнтам Беларусі месца размешчання адведзеных жылых частак. Названая мера накіравана на захаванне сельскагаспадарчых жылля, іх дабайнае і мэтавае выкарыстанне, недапушчэнне непраўданага выключэння з сельскагаспадарчых.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Сяргей КУРКАЧ.

ТЭРМІН ЗАВЯРШЭННЯ БУДАЎНІЦТВА ЖЫЛЫХ ДАМОЎ І ДАЧ У БЕЛАРУСІ БУДЗЕ АБМЕЖАВАНЫ ТРЫМА ГАДАМІ

Адпаведны ўказ № 520 «Аб некаторых мерах па ўдасканаленні адносін у галіне будаўніцтва, адбарання і прадастаўлення жылых частак» 11 лістапада падпісаў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка.

Дакумент прыняты ў мэтах рэалізацыі індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва, а таксама скарачэння колькасці не завершаных будаўніцтвам жылых дамоў, дач, удасканалення рэгулявання адносін у галіне аховы і выкарыстання жылля.

Указам прадугледжваецца аднаўленне з 1 сакавіка 2012 года дзеяння ўказа ад 7 лютага 2006 года № 87 «Аб некаторых мерах па скарачэнню не завершаных будаўніцтвам незакансервавальных жылых дамоў, дач і замацаваных у гэтым узказе трохгадоваму тэрміну будаўніцтва жылых дамоў, дач. Пры гэтым устанаўліваецца, што з улікам мэтаў зрыняльнага становішча грамадзянства і іншых уважлівых прычын названы тэрмін будаўніцтва можа быць падоўжаны мясцовым выканкамам, але не больш як на два гады.

Прадугледжваецца таксама абавязак землеарыстальнікаў, якія не маюць магчымасці завяршэння будаўніцтва жылых дамоў, дач, будаўніцтва якіх не завершана ва ўстаноўлены тэрміны, і прыняцці мер па канфіскацыі адведзеных жылых частак.

Згодна з указам працідурцы адбарання і прадастаўлення жылых частак з жылля сельскагаспадарчага прызначэння для мэт, не звязаных з прызначэннем гэтых жылля, пераводу такіх жылля ў іншыя катэгорыі будучы ажыццяўляюцца аб'явамі выканкамаў толькі пасля ўзгаднення з Прэзідэнтам Беларусі месца размешчання адведзеных жылых частак. Названая мера накіравана на захаванне сельскагаспадарчых жылля, іх дабайнае і мэтавае выкарыстанне, недапушчэнне непраўданага выключэння з сельскагаспадарчых.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Сяргей КУРКАЧ.

З першых вуснаў

СУСТРЭЎСЯ З ЧЛЕНАМІ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ

Учора ў Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь адбылася ў паўным сэнсе змяняльная падзея: **перад членамі верхняй палаты парламенту выступіў прэм'ер-міністр Міхал Мясніковіч. Тэма яго даклада — «Стан і перспектывы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі».**

У сваім уступным слове Старшыня Савета Рэспублікі Анатоль Рубінаў падкрэсліў, што ўпершыню ў Савеце Рэспублікі з дакладам выступіў кіраўнік урада. Старшыня палаты шчыра падзякаваў Міхалу Мясніковічу за тое, што ён згадзіўся сустрэцца з членамі Савета і расказаць аб сённяшняй сітуацыі ў краіне, развіцці эканомікі, яе перспектывах, адказаў на пытанні. Бо для парламентарыяў вельмі важна пачуць актуальную інфармацыю з першых вуснаў.

Дык аб чым паведаміў прэм'ер-міністр? Па чаў ён з прыёмага: ад імя ўрада і сябе асабіста павіншаваў Анатоль Рубінаў з высокай міжнароднай узнагародай — ордэнам «Садружнасць» Міжпарламентскай Асамблеі СНД за актыўны ўдзел у дзейнасці Асамблеі і яе органаў, за вялікі ўклад ва ўмацаванне дружбы паміж народамі дзяржаў — удзельнік СНД.

Далей Міхал Мясніковіч засяродзіў увагу прысутных на эканамічных пытаннях. Па яго

словах, днямі кіраўнік дзяржавы вельмі жорстка ацаніў работу ўрада, указаў на недахопы ў сферы сацыяльнай і эканамічнай палітыкі. Сапраўды, сказаў прэм'ер-міністр, макраэканамічная стабільнасць ідзе дастаткова цяжка. Разам з тым, ён паказаў уплываючы з тым, што створаны ў перыяды гадзі эканамічных патэнцыялаў, прынятыя ў вызначаным раённым па ўдасканаленні эканамічных адносін дазваляюць Беларусі ў бягучай пяцігоддзі ў цэлым выканаць праграму сацыяльна-эканамічнага развіцця, якая была прынята чацвёртым Усебеларускім народным сходам. Кіраўнік урада нагадаў, што сярод асноўных задач праграмы — удасканаленне структуры эканомікі, зніжэнне імпартамістасці, стварэнне спрыяльных умоў для рэалізацыі прадпрыемальніцкай ініцыятывы і развіцця чалавечага патэнцыяла. А для гэтага, зазначыў Міхал Мясніковіч, трэба паступова адкрываць эканоміку для ўзаемавыгаднай міжнароднай інтэграцыі, у тым ліку з транснацыянальнымі карпаратывамі, прыцягваць эфектыўны бізнес, іншыя рэсурсы развіцця, тэхналогіі ноу-хаў, якія ўяўляюць недастаткова прадстаўлены на нашым унутрынам рынку.

Прэм'ер-міністр таксама даў адказ асобным крытыкам, якія кажуць, што, маўляў, ва ўрада

«няма пазіцыі, няма лініі, не ведаюць, якія захады трэба рабіць і г. д. Усім крытыкам Міхал Мясніковіч паведаміў, што з пачатку года асноўныя намаганні ўрада былі накіраваны на расшэражэнне базісных пытанняў — гэта макраэканамічнае балансаванне, эканамічнае развіццё і сацыяльная абарона насельніцтва. Для іх вырашэння (у прыватнасці, забеспячэння стабільнасці валютнага рынку) урад працуе ў цесным кантакце з Нацыянальным банкам, а таксама і з заканаўчымі органамі.

Як вынікае з выступлення Міхала Мясніковіча, урад цяпер працуе ў няпростах умовах і абставінах. На маршы, якія выкасаў прэм'ер-міністр, даводзілася праводзіць аптымізацыю фінансавання шматлікіх дзяржаўных праграм, выдаткаў бюджэту, імпарта тавараў і паслуг у сувязі з адсутнасцю рэальных крыніц пад планаваныя аб'ёмы. На ўсё гэтыя мэты прыйшліся знаходзіць дадатковыя рэсурсы, што было рабіць, як прызнаўся Міхал Мясніковіч часам даволі складана пры ўліку дэфіцыту з латавалютных рэзерваў. Але, па яго словах, спыніць жыццё і эканоміку нельга. Таму, нягледзячы нават на адсутнасць дастатковых рэсурсаў, не былі кінуты, напрыклад, недабудаваныя фермы, жыллёвыя кааператывы і г. д.

Леанід ТУГАРЫН.

Пісьменнікі рушылі насустрач жыццю

11 лістапада завяршыўся двухдзёны візіт у Магілёўскую воласць дэлегацыі Саюза пісьменнікаў Беларусі.

«Уражанні вельмі глыбокія і значныя, таму што гэты рух — не толькі насустрач чытанню, але насустрач самому жыццю», — зрабіў выснову **галуны рэдактар часопіса «Полынь» Мікола МЯТЛІЦКІ.**

ПІСЬМЕННІКА ПЯТНІЦА

У пятніцу працоўны дзень дэлегацыі Саюза пісьменнікаў прайшоў у Магілёве. Спачатку яны наведвалі мемарыяльны комплекс «Буйніцкае поле», дзе ўсклалі кветкі ў памяць абаронцаў Магілёва 1941 года і ахвар'я ваіны.

Далей — Магілёўскі дзяржаўны ўніверсітэт, які носіць імя пісьменніка Аркадзя Кулашова, цэпра пачытаў гісторыю, якую сустрэлі з кіраўніцтвам і студэнтамі, а больш за ўсё падрадавалі падаўруку рэктара ўніверсітэта Канстанціна Бандарэкі. Гэта невялікі набор кніжак — першая спроба пры студэнтаў і выкладчыкаў.

— Давайце разам гадаваць малых, дапамажыце нам новымі кадрамі, — тут жа адгукнуўся **старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалай ЧАРГІНЕЦ.** — Каб у Беларусі былі таленавітыя людзі, інтэлектуальны і творчы, якія б далей развівалі краіну.

— Спадзяюся, што вы станеце аўтарамі нашых часопісаў, — звяртаўся да студэнтаў **Мікола МЯТЛІЦКІ.** — Хоцца, каб маладзе пакаленне прыйшло ў літаратуру, бо ўжо не нам, а моладзі пісаць гадуныя творы XXI стагоддзя. Такі спаконечны рух у літаратуру талентаў. І калі гэтыя таленты з'яўляюцца, то зорнае неба Беларусі становіцца яшчэ больш ясным і яркім.

У студэнцкіх аўдыторыях пісьменнікі расказвалі пра творы і жыццё. Увагай філолагаў, несумнянна, валодалі паэты: Тамара Краснова-Гішчанка чытала пра маці, Ганна Міхалішчыч — пра першае каханне, малады паэт Алякс Баранюк — пра шчасце. Пасля кожнага верша — ападыясы. Дзяўчаты былі ў заміраванні і слухалі нават са слязамі на вачах.

А вось падчас наведвання прамысловых прадпрыемстваў на першы план выйшлі пісьменнікі-мужчыны. На «Магілёўліфтмашы» яны літаральна закідалі эканамічнымі пытаннямі генеральнага дырэктара Анатолія Цюкава і цікавіліся ўсім —

ад колькасці вырабленых ліфтаў, сярэдняга заробку (дарэчы — 3,8 млн за кастрычнік) да эксперыментальнай вышкі-паркоўкі для аўтамабіляў. Яшчэ адна група пабывала на прадпрыемстве «Бабуля гладыш». На прадпрыемстве адбыліся сустрэчы пісьменнікаў з асобнымі актывам.

Апошнім пунктам праграмы ў Магілёве стала наведванне музея гісторыі Магілёва, які месціцца ў гарадской ратушы. Там (з рыцарамі і сярэднявечнымі танцамі) адбылося ўрачыстае адкрыццё новых элементаў у экспазіцыі музея. Удзельнікі свята прывіталі **намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерыя МАЛАШКА і старшыня Магілёўскага гарадскога Савета дэпутатаў Фёдар МІХЕЕНКА.**

У ГЛЫБІНКУ

Мікола Мятліцкі, які ўсе яго калягі, перакананы, што ў выніку новых паездкаў народзяцца новыя творы:

— Пісьменнік абавязкова трэба ісці ў жыццё. Можна, не заўбываючы калі шырокімі балшыкамі, але маць на ўвагу Беларусь палцамі, сэрцамі, душой. Толькі тады народзяцца па-мастэрску высокія і годныя творы, якія наш народ чакае вельмі цяжка. Гэта абавязкова здарыцца! Таму што мы пабудавалі дастойную краіну, якая мае права і на дастойную літаратуру.

— Спадзяюся, што вы станеце аўтарамі нашых часопісаў, — звяртаўся да студэнтаў **Мікола МЯТЛІЦКІ.** — Хоцца, каб маладзе пакаленне прыйшло ў літаратуру, бо ўжо не нам, а моладзі пісаць гадуныя творы XXI стагоддзя. Такі спаконечны рух у літаратуру талентаў. І калі гэтыя таленты з'яўляюцца, то зорнае неба Беларусі становіцца яшчэ больш ясным і яркім.

У студэнцкіх аўдыторыях пісьменнікі расказвалі пра творы і жыццё. Увагай філолагаў, несумнянна, валодалі паэты: Тамара Краснова-Гішчанка чытала пра маці, Ганна Міхалішчыч — пра першае каханне, малады паэт Алякс Баранюк — пра шчасце. Пасля кожнага верша — ападыясы. Дзяўчаты былі ў заміраванні і слухалі нават са слязамі на вачах.

А вось падчас наведвання прамысловых прадпрыемстваў на першы план выйшлі пісьменнікі-мужчыны. На «Магілёўліфтмашы» яны літаральна закідалі эканамічнымі пытаннямі генеральнага дырэктара Анатолія Цюкава і цікавіліся ўсім —

ад колькасці вырабленых ліфтаў, сярэдняга заробку (дарэчы — 3,8 млн за кастрычнік) да эксперыментальнай вышкі-паркоўкі для аўтамабіляў. Яшчэ адна група пабывала на прадпрыемстве «Бабуля гладыш». На прадпрыемстве адбыліся сустрэчы пісьменнікаў з асобнымі актывам.

Апошнім пунктам праграмы ў Магілёве стала наведванне музея гісторыі Магілёва, які месціцца ў гарадской ратушы. Там (з рыцарамі і сярэднявечнымі танцамі) адбылося ўрачыстае адкрыццё новых элементаў у экспазіцыі музея. Удзельнікі свята прывіталі **намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерыя МАЛАШКА і старшыня Магілёўскага гарадскога Савета дэпутатаў Фёдар МІХЕЕНКА.**

Мікола Мятліцкі, які ўсе яго калягі, перакананы, што ў выніку новых паездкаў народзяцца новыя творы:

— Пісьменнік абавязкова трэба ісці ў жыццё. Можна, не заўбываючы калі шырокімі балшыкамі, але маць на ўвагу Беларусь палцамі, сэрцамі, душой. Толькі тады народзяцца па-мастэрску высокія і годныя творы, якія наш народ чакае вельмі цяжка. Гэта абавязкова здарыцца! Таму што мы пабудавалі дастойную краіну, якая мае права і на дастойную літаратуру.

— Спадзяюся, што вы станеце аўтарамі нашых часопісаў, — звяртаўся да студэнтаў **Мікола МЯТЛІЦКІ.** — Хоцца, каб маладзе пакаленне прыйшло ў літаратуру, бо ўжо не нам, а моладзі пісаць гадуныя творы XXI стагоддзя. Такі спаконечны рух у літаратуру талентаў. І калі гэтыя таленты з'яўляюцца, то зорнае неба Беларусі становіцца яшчэ больш ясным і яркім.

У студэнцкіх аўдыторыях пісьменнікі расказвалі пра творы і жыццё. Увагай філолагаў, несумнянна, валодалі паэты: Тамара Краснова-Гішчанка чытала пра маці, Ганна Міхалішчыч — пра першае каханне, малады паэт Алякс Баранюк — пра шчасце. Пасля кожнага верша — ападыясы. Дзяўчаты былі ў заміраванні і слухалі нават са слязамі на вачах.

А вось падчас наведвання прамысловых прадпрыемстваў на першы план выйшлі пісьменнікі-мужчыны. На «Магілёўліфтмашы» яны літаральна закідалі эканамічнымі пытаннямі генеральнага дырэктара Анатолія Цюкава і цікавіліся ўсім —

ад колькасці вырабленых ліфтаў, сярэдняга заробку (дарэчы — 3,8 млн за кастрычнік) да эксперыментальнай вышкі-паркоўкі для аўтамабіляў. Яшчэ адна група пабывала на прадпрыемстве «Бабуля гладыш». На прадпрыемстве адбыліся сустрэчы пісьменнікаў з асобнымі актывам.

Апошнім пунктам праграмы ў Магілёве стала наведванне музея гісторыі Магілёва, які месціцца ў гарадской ратушы. Там (з рыцарамі і сярэднявечнымі танцамі) адбылося ўрачыстае адкрыццё новых элементаў у экспазіцыі музея. Удзельнікі свята прывіталі **намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерыя МАЛАШКА і старшыня Магілёўскага гарадскога Савета дэпутатаў Фёдар МІХЕЕНКА.**

Мікола Мятліцкі, які ўсе яго калягі, перакананы, што ў выніку новых паездкаў народзяцца новыя творы:

— Пісьменнік абавязкова трэба ісці ў жыццё. Можна, не заўбываючы калі шырокімі балшыкамі, але маць на ўвагу Беларусь палцамі, сэрцамі, душой. Толькі тады народзяцца па-мастэрску высокія і годныя творы, якія наш народ чакае вельмі цяжка. Гэта абавязкова здарыцца! Таму што мы пабудавалі дастойную краіну, якая мае права і на дастойную літаратуру.

— Спадзяюся, што вы станеце аўтарамі нашых часопісаў, — звяртаўся да студэнтаў **Мікола МЯТЛІЦКІ.** — Хоцца, каб маладзе пакаленне прыйшло ў літаратуру, бо ўжо не нам, а моладзі пісаць гадуныя творы XXI стагоддзя. Такі спаконечны рух у літаратуру талентаў. І калі гэтыя таленты з'яўляюцца, то зорнае неба Беларусі становіцца яшчэ больш ясным і яркім.

У студэнцкіх аўдыторыях пісьменнікі расказвалі пра творы і жыццё. Увагай філолагаў, несумнянна, валодалі паэты: Тамара Краснова-Гішчанка чытала пра маці, Ганна Міхалішчыч — пра першае каханне, малады паэт Алякс Баранюк — пра шчасце. Пасля кожнага верша — ападыясы. Дзяўчаты былі ў заміраванні і слухалі нават са слязамі на вачах.

ужо з'явіліся новыя жанры: раман у электронных лістах ужо быў, наступны крок — у СМС-ках (?).

— Мы будзем шукаць нашых чытачоў у інтэрнце і паказваць ім, што можам прапанаваць чытаць, — не губляе пазітыўна настрою **Тацяна Сівец.** — Напрыклад, у новым нумары «Малодосці» ёсць апавесць Валерыя Гапеева «Трафік для пазт»: пра тое, як сучасны малады чалавек, які піша вершы, хоча знайсці сабе грошы на першую кніжку. І дзякуй Богу, што нашым маладым творцам усё ж такі не трэба ісці такім цяжкім шляхам, як гэтымі героямі, таму што Саюз пісьменнікаў Беларусі і дзяржава дапамагаюць першую кніжку. Каб сказаць кожнаму маладому творцу: «Я не самотны, я кігну маю».

Алесь Бадак нават абурываўся «правакацыямі» пра тое, што нібыта інтэрнэт шкодзіць літаратуры і пісьменнікам.

— Інтэрнэт, наадварот, дапамагае пісьменніку! — рашуча заявіў **галуны рэдактар «Нёмана»**. — У сённяшняе можна распаўсюджаць і рэкламаваць свае творы. Нарэшце, гэта дапамагае сустрэцца з чытачамі. Калі пакаліць усе электронныя адрасы пад сваім творам у інтэрнце, можна перапісацца. Можна заходзіць на форумі і глядзець, што чытачы ў тых жа Бялынічах і Магілёве думваюць пра твае творы. Гэта заўбывае карысна для пісьменніка. Таму інтэрнэт — гэта вялікі памочнік беларускага (і не толькі) беларускага пісьменніка.

Алесь Бадак нават абурываўся «правакацыямі» пра тое, што нібыта інтэрнэт шкодзіць літаратуры і пісьменнікам.

— Інтэрнэт, наадварот, дапамагае пісьменніку! — рашуча заявіў **галуны рэдактар «Нёмана»**. — У сённяшняе можна распаўсюджаць і рэкламаваць свае творы. Нарэшце, гэта дапамагае сустрэцца з чытачамі. Калі пакаліць усе электронныя адрасы пад сваім творам у інтэрнце, можна перапісацца. Можна заходзіць на форумі і глядзець, што чытачы ў тых жа Бялынічах і Магілёве думваюць пра твае творы. Гэта заўбывае карысна для пісьменніка. Таму інтэрнэт — гэта вялікі памочнік беларускага (і не толькі) беларускага пісьменніка.

— Інтэрнэт, наадварот, дапамагае пісьменніку! — рашуча заявіў **галуны рэдактар «Нёмана»**. — У сённяшняе можна распаўсюджаць і рэкламаваць свае творы. Нарэшце, гэта дапамагае сустрэцца з чытачамі. Калі пакаліць усе электронныя адрасы пад сваім творам у інтэрнце, можна перапісацца. Можна заходзіць на форумі і глядзець, што чытачы ў тых жа Бялынічах і Магілёве думваюць пра твае творы. Гэта заўбывае карысна для пісьменніка. Таму інтэрнэт — гэта вялікі памочнік беларускага (і не толькі) беларускага пісьменніка.

— Інтэрнэт, наадварот, дапамагае пісьменніку! — рашуча заявіў **галуны рэдактар «Нёмана»**. — У сённяшняе можна распаўсюджаць і рэкламаваць свае творы. Нарэшце, гэта дапамагае сустрэцца з чытачамі. Калі пакаліць усе электронныя адрасы пад сваім творам у інтэрнце, можна перапісацца. Можна заходзіць на форумі і глядзець, што чытачы ў тых жа Бялынічах і Магілёве думваюць пра твае творы. Гэта заўбывае карысна для пісьменніка. Таму інтэрнэт — гэта вялікі памочнік беларускага (і не толькі) беларускага пісьменніка.

ГЛАБАЛІЗМ СЛОВА

У адной з сустрэч з чытачамі Мікалай Чаргінец сказаў пра тое, што пісьменнік сёння павінен быць аналітыкам і нават празаішчым. Ведаць, што робіцца навакол, і дыктату глабалізму ў свеце супрацьпаставіць глабалізм слова.

— Пісьменнікі павіны падтрымаць у няпросты час дзяржаву і чалавека, — упэўнены старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі. — Можна, у нас і ёсць цяжкасці, але гэта часовае сітуацыя. Мы маем добрыя перспектывы, дзейнае эканаміка, і нам варта нагадаць пра гэта людзям.

У размове з магілёўцамі прагучала прастая і слушная выснова: калі пісьменнік гаворыць, што ён піша для самога сябе, — гэта кепска. Ён павінен пісаць для чытача і, гаючы, любіць яго, бацьчы і вельмі паважача. Тады усё будзе выдатна. Няхай так і будзе.

Ілона ІВАНОВА.

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ: 13 декабря 2011 г. в 11.30 состоятся открытые аукционные торги по продаже объекта недвижимого имущества в составе (предмет торгов):

Лот № 1 – Капитальное строение с инвентарным № 710/С-15670 (здание бондарно-сушильного цеха) общей площадью 1 922,3 кв.м, расположенное по адресу: г. Бобруйск, ул. Рогачевская, д. 37 Б

Продавец	Унитарное частное производственно-торговое предприятие «СВ КЛАСС», УНП 700286688, 213804, г. Бобруйск, ул. Рогачевская, 37б (право хозяйственного ведения)
Организатор	

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
— **Амаль тры гады тут працуюць. Не было жадання змяніць месца працы?**
— Я без вёскі сябе не ўяўляю. Тут адчуваю сябе камфортна. У «Азярыцкім-Агра» зарплата добрая, перспектывы таксама ёсць. У бліжэйшы час збіраюся ехаць на курсы павышэння кваліфікацыі. Вельмі прыемна, што мне доверылі новую машыну, а таксама, што нас, работнікаў, тут стымулююць — як матэрыяльна, так і маральна (паказвае на сценку, на якой ганаровае месца займаюць некалькі грамаў у рамках). Вось гэтую грамаў атрымаў за тое, што пераўвё першую тысячу тон збожжа сярэд маладых кіроўцаў, васьм гэтаю — за другое месца па нарыхтоўцы кармоў.

«Вы ж толькі не крыўдзіце мне Машу»
У вёсцы Дзядоля пазнаёмлілася з Валянцінай Алксееўнай Няхайчык і яе адзінай унучкай Машай.
— У мяне тры сыны — і ўсе тры працуюць кіроўцамі ў «Азярыцкім-Агра», — распавядае Валянціна Алксееўна. — Добрая хлопцы, не пачаюць. Гарнасуць імі.
— **Як так атрымаўся, тры сыны — і ўсе кіроўцы?**
— Да тэхнікі ўсе тры цыгнуліся з дзяцінства. Таму і прафесію, адзін на аднаго глядзячы, выбралі па душы. Вельмі ж важна, каб тое, што робіш, падабалася. Мне ж асабліва выбіраць не прыходзілася. Не ведала я дзяцінства. Бацьку забілі на вайне. Сем дзяцей нас засталася ў мамы. Яна рабіла ў калгасе. Памятаю, не было чаго есці, дык яна збірала пупышкі, траву. Я, як толькі падраста, адразу ж пайшла ў калгас. Якая там вучоба, трэба ж было на кавалек хлеба зарабіць. Кім толькі ні працавала! Што толькі ні рабіла! Гэта ж зараз усё тэхніка робіць. А раней лён іравалі рукамі, пранікам адбівалі, сярпом жыта жалі, кукурузу паломі матамі... Ведаеце, зараз жыць, можа, і не лягчэй, а вольна працаваць лягчэй, адназначна.

Бабуля прызналася, што вельмі рада не толькі за сваё сына, але і за ўнучку і ўнучку, якія маюць магчымасць вучыцца.
— Унукі зараз вучацца ў горадзе, але працы не цураюцца. Летам на канікулах падпрацоўвалі памочнікамі камбайнера ў гаспадары. А Маша ўжо год як працуе бухгалтэрам.
— У горад не рвуся, — кажа дзідчына. — Бацькам і бабулі не так сумна, ды і праца мне падабаецца. Праўда, спачатку вельмі страшна было, што не спраўлюся, пакуль руку не набіла. Мне вельмі пацашчалася з калектывам. Усе старэйшыя за мяне, таму кляпоціцца, падтрымліваюць, калі што не атрымліваецца, дапамагаюць. Я скончыла тэхналагічны каледж. Налета збіраюся паступаць у вышэйшую навучную ўстанову, на завочную форму навучання.

БРАКАНЬЕРЫ НЕ УЦЯКЛІ
Паблізу Барызы работнікі Барысаўскай міжрайспецыці паспрабавалі спыніць для правэркі легкавы аўтамабіль «Опель-Кадэт». Далей падзеі разгортваліся, як у пародыі на дэтэктыў.
Кіроўца не выканаў патрабавання спыніцца, а потым — падчас пераследу легкавіка — з машыны выскачылі тры грамадзяні і схаваліся на прыватным падворку ў вёсцы Крацэвічы Барысаўскага раёна. У салоне аўтамабіля дзяржінспектары знайшлі пакет з рыбай. А пры агледзе мясцовасці вакол машыны яны адшукалі яшчэ два мякія з рыбай, а таксама вадзіцельскія дакументы і тэхнапарт на аўтамабіль, якія выкінулі ўцекачы. Упадальнік гэтых дакументаў быў затрыманым міліцыянерамі на дарозе паміж вёскамі Крацэвічы і Ельцына. Асобу другога парушальніка таксама ўстанавілі, невядомым пакуль застаўся толькі трэці браканьер. Дарэчы, адзін з парушальнікаў раней за незаконную здабывчю рыбы быў прыгавораны судом Барысаўскага раёна да выплаты штрафу ў памеры 3,5 мільёна рублёў. Зараз тройцы пагражае крэмінальная адказнасць.
Сяргей РАСОЛЬКА.

ЯКУШЭВІЧАВА ДЗЯЛЯНКА
Многія беларускія турфірмы сёння працуюць на выезд турыстаў, атрымліваючы нейкую маржу ад буйных фірмаў з Расіі, Украіны ці Польшы. Прадавец чужы турыстычны прадукт у інтэрсах іншых краін, а ў сябе...
На наядунай міжнароднай выставе ў Мінску «Турбізнес-2011» я гутарыў з супрацоўніцай польскай турыстычнай фірмы. Кажы, што ёй даводзіцца самай прыязджаць і канкрэтна шукаць, дзе ў нас цікавыя месцы для наведвання, высяцяць, як забараніць гасцінцу, дзе, дзе накарміць турыстаў, дзе, прабаць, у прыбырало вывецці. Добра, што яна беларуска, ведае мову, наш менталітэт, мае знаёмых. Але ж іншыя туроператары, каб прадаць беларускі туры ў Еўропе, Амерыцы, Азіі, так паводзіць сябе не будуць, бо гэта вельмі затратна. Яны павінны зайці ў інтэрнэт і атрымаць усю неабходную інфармацыю. Ды і не толькі супрацоўнікі турфірмы, але і жонкі, хто хоча паехаць у падарожжа.
Трэба разумець, што асноўная маса турыстаў сёння — гэта, так бы мовіць, прадукт XXI стагоддзя. Прадукт інтэрнэту. Не так, як за савецкім часам, калі традыцыйна фарміравалася вялікая група — у аўтобус і ў паездку. Цяпер турысты — гэта ў асноўным адзін, два, тры чалавекі, дзве сям'і на адной легкавай машыне. Яны заказваюць праз інтэрнэт гасцінцу, нейкія цікавыя мерапрыемствы і едуць. І вось тут — праблема. Беларуская турыстычная прадукт у сучасным разуменні ў сусветнай павуціне практычна не існуе. А калі турпрадукт няма ў інтэрнэце, то гэта азначае, як даводзілася чуць ад замежных турыстаў, што яго няма ўвогуле.
— **Як гэта няма? А Аўгустоўскі канал, Белаежская пушча, Мірскі замак, іншыя беларускія славутасці?**
— Так, у нас ёсць унікальныя аб'екты, дзе ўжо шмат зроблена па стварэнні інфраструктуры турызму. Аднак аддачы ад вялікіх фінансавых укладанняў дзяржавы пакуль мала. Ды і інфраструктура

Погляд
НЕВЯДОМАЯ БЕЛАРУСЬ
Калі турыстычнага прадукту няма ў інтэрнэце — значыць, яго няма ўвогуле
ГРОДЗЕНСКАЕ абласное аддзяленне Рэспубліканскага турыска-спартыўнага саюза, выйграўшы конкурс сярод дванаццаці прэтэндэнтаў, прыступае да рэалізацыі праекта міжнароднай тэхнічнай дапамогі «Камунікацыя без межаў» па стварэнні трансгранічнай турыска-інфармацыйнай сеткі. У рэгіёнах Прынямонна мяркуецца стварыць сем інфармацыйных цэнтраў, якія будуць займацца папулярнасцю і прасоўваннем беларускага турыстычнага прадукту. Гэта пакуль наша вельмі слабая звяно, лічыць намеснік кіраўніка Гродзенскага абласнога аддзялення Сяргей КАЛЯДА.

сама па сабе яшчэ цалкам не вырашае заданую па прыягненні турыстаў. Усюды адна і тая ж праблема: мы не ўмеём на сучасным узроўні прадставіць сябе, арганізаваць продаж свайго турыстычнага прадукту. Шчыра кажучы, я і сам таксама не ўмею, толькі вучуся гэтаму.
— **У каго ж можна павучыцца сучасным падыходам?**
— Напрыклад, у нашых суседзяў з Аўгустова. У гэтым гарадку, дзе пражывае каля 20 тысяч чалавек (у той жа кліматычнай зоне, што і Гродзеншчына, з тымі ж старажытнымі умовамі для развіцця турызму), сёлета павывала больш за 340 тысяч (!) гасцей. Калі зыходзіць з працэнтных суадносін паміж колькасцю насельніцтва і турыстаў, то гэта больш, чым у Парыжы. Пацікавіўся ў калег з польскай турфірмы, які яны працуюць. Вельмі проста, кажучы: ў інтэрнэце — уся інфармацыйная база. Хочаш проста адпачыць — такая цана. Хочаш экскурсію — трэба дадаць некалькі «златувак». Патрэбна байдарка —

сутнасці, ужо ў снежны трэба было распачаць працу па гэтым праекце. Аднак толькі ў сярэдзіне верасня гэтага года атрымалі адпаведную пастанову Саўміна. Чаму так марудна вырашаюцца пытанні па прыягненні замежных інвестыцый? Мо, нейкія інструкцыі па рэгістрацыі такіх праектаў супярэчаць кіраванню сэнсу? Але тады трэба кіравацца чыравым сэнсам. Верагодна, спрадзіць падобную працэдuru, карыстацца, як у іншых выпадках, звычайным прыняцтвам, «адным акном». Тады стане больш людзей, якія захочуць удзельнічаць у такіх праектах.
Узнікне і такая праблема. З аднаго боку, у нашай краіне сёння ёсць уся прававая база аб турыска-інфармацыйных цэнтрах, дэклаарацыя, што іх трэба развіваць, падтрымліваць. А з іншага... На сённяшні дзень такім цэнтрам, якія ствараюцца на Гродзеншчыне за сродкаў Еўрасаюза, адмоўлена ў далейшым бюджэтным фінансаванні (сродкі не павялічаны — зарплата персаналу). Як гэта зразумець? Хоць усюды персаналу турыска-інфармацыйных цэнтраў за мяжой.
— **Калі ж гэтыя намеры будуць рэалізаваны на практыцы?**
— Праектам міжнароднай тэхнічнай дапамогі патрабуецца нацыянальнае адбярэнне, але гэтая працэдuru ў нас, на маю думку, вельмі забюракратызавана. Летась у лістападзе мы выйгралі конкурс і, па

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

Валянціна Няхайчык і праўдужальніца сямейнай дынастыі ўнучкай Машай.

На развітанне баба Валя прыкінула да сябе Машу і папрасіла не крыўдзіць яе адзіную ўнучку.

«Сямейны стаж працы Купрэчыкаў у гаспадарцы складае больш за 150 гадоў»

Валянціна Пятроўна Купрэчык 35 гадоў адпрацавала я вунь на той ферме, што за агародамі, — узгадвае бабуля. — Зарплата якая там была — адзін смех. А васьм праца складаная! Мала таго, што далі ўручную, дык яшчэ трэба было штовечар разгружаць машыну з бульбай ці буркамі і разнасоць той каром каровам. Тады ж усё на плячкі цягалі... Вой, цяжка было. Бывала, нясеш 50 літраў малака з аднаго хлева ў другі і завязнеш у гразі... Ды так, што выцягваць даводзілася. Гэта ж цяпер ідуць на ферму, як у клуб раздзецца. А тады — боты гумавыя па калена і зімой, і летам... Тыя боты нас, дзяркі, і назаўсёды прыпеў да зямлі, якая ускарміла.

— **Што паўплывала на выбар прафесіі?**
— Я, колькі сябе памяну, хацеў быць будаўніком і кіроўцам. Вось і стаў. Працую прарабам, а каб аператыўна вырашаць вытворчыя пытанні, сам сябе ваджу. Я і мая будаўнічая брыгада спрабавалі падаць імідж нашага Беларапрамбанка. Зрабіць гэта гаспадарку прыгожай, каб сюды ехалі людзі не толькі паглядзець, але і працаваць.

Жадання з'ехаць у горад, заняць сабе іншы занятак
— Я, колькі сябе памяну, хацеў быць будаўніком і кіроўцам. Вось і стаў. Працую прарабам, а каб аператыўна вырашаць вытворчыя пытанні, сам сябе ваджу. Я і мая будаўнічая брыгада спрабавалі падаць імідж нашага Беларапрамбанка. Зрабіць гэта гаспадарку прыгожай, каб сюды ехалі людзі не толькі паглядзець, але і працаваць.

— **Што паўплывала на выбар прафесіі?**
— Я, колькі сябе памяну, хацеў быць будаўніком і кіроўцам. Вось і стаў. Працую прарабам, а каб аператыўна вырашаць вытворчыя пытанні, сам сябе ваджу. Я і мая будаўнічая брыгада спрабавалі падаць імідж нашага Беларапрамбанка. Зрабіць гэта гаспадарку прыгожай, каб сюды ехалі людзі не толькі паглядзець, але і працаваць.

Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца вясковая жылка.

супрацоўніцаў унучкай Машай.
— **У мяне двое дзетак: сын і дачка. Дачка вучыцца ў тэхналагічным. Я ёй прапачу працу ў цыпліцах нашай гаспадаркі, хімікам. Андрэй працуе ў гаспадарцы ахоўнікам. Налета плануе паступаць у Смалейска сельскагаспадарчы тэхнікум, рытухуем дакументаў.**
— **А на каго? — пытаюся ў Андрэя.**
— На арганізатара-тэхнолага сельскагаспадарчай вытворчасці. А пасля хачу атрымаць і вышэйшую адукацыю, каб стаць добрым інжынерам.
— **Што трэба, каб моладзь заставалася жыць і працаваць у вёсцы?**
— У далейшым проста так у сельскую гаспадарку моладзь не пойдзе. Пакуль не будзе вырашана пытанне з выхаднымі. Я лічу, што трэба, як на заводзе, сельскагаспадарчым мерапрыемствам пераходзіць на вытворчасць гародніны і іншай прадукцыі ў дзве-тры змены. І яшчэ: я лічу, што той, хто не ўмее добра адпачываць, не ўмее добра працаваць. Таму мяне, як дэпутата гэтай мясцовасці і райсавета, хвалюе адсутнасць месцаў адпачывання для моладзі ў нашай вёсцы. Дома культуры і таго няма. Вось і ўцякае моладзь у горад.
— **А ты, Воля, чаму вырашыла застацца ў вёсцы? — звяртаюся да ўнучкі Валянціны Пятроўны.**
Нават у маленькага праўнука Валянціны Купрэчык Яраслава ўжо адчуваецца

ІЛЬГОТЫ, ВЫПЛАТЫ, ІНДЭКСАЦЫІ...

Праца і сацыяльная абарона — тэма надзвычай шырокай і шматпланавая, таму знім не дзіўна, што пытанні на «прамую лінію», якую правяла дзяліні міністр працы і сацыяльнай абароны Мярэяна Шоткіна, дасягаліся самай розныя. Найбольш цікавыя з іх мы прыводзім ніжэй.

ДАХОДЫ І ІНДЭКСАЦЫЯ

У нашай арганізацыі заўсёды плацілі заробак два разы на месяц. Цяпер начальства спасылалася на складанне фінансаве становішча і ходзяць чуткі, што плаціць будуць адзін раз на месяц. Мне і маіх калег гэта катаржыня не задавальняе. Гэта ж, напэўна, незаконна: раптам узяць і, не ўзгадніўшы з работнікамі, змяніць умовы іх да? Ці можна прыцягнуць іх да адказнасці, на якія законы спасылацца ў скаржы?

— У адпаведнасці з Працоўным кодэксам наймальнікі абавязаны выдаваць заработную плату ў тэрміны і памерам, вызначаных законодаўствам, калектывным дагаворам, пагадненнем або працоўным дагаворам (кантрактам). Артыкулам 73 Кодэкса прадугледжана выплата заработной платы рэгулярна ў дні, вызначаныя ў калектывным дагаворы, пагадненні або працоўным дагаворы, але не раздзій двух разоў на месяц. Для асобных катаргоры работнікаў заканадаўствам могуць быць вызначаны іншыя тэрміны выплаты заработной платы. Пунктам 4 Дэкрэта Прэзідэнта № 29 «Аб дадатковых мерах па ўдасканаленні працоўных адносін, умяцанай працоўнай і выканальніцкай дысцыпліны» наймальнікам,

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 11 лістапада.)

мама адчувае сябе значна лепш, цяпер здароўе ўжо не тое. Ці можа сааротнікамі прыходзіць яна часцей, калі мама сама саромецца папрасіць пра гэта?

— У адпаведнасці з заканадаўствам для грамадзян, якія абслугоўваюцца на ўмовах частковай або поўнай аплаты, перыядычнасць наведвання сацыяльнымі работнікамі вызначаецца на падставе дагавора, складзенага паміж грамадзянінам і тэрытарыяльнымі цэнтрам сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва.

Для таго, каб унесці змены ў дагавор, неабходна напісаць заяву на імя дырэктара цэнтра, дзе выклікаці сваю просьбу аб пераводзе на абслугоўванне з большай перыядычнасцю наведвання сацыяльнымі работнікамі. На падставе гэтай заявы будзе складзена дадатковае пагадненне да дагавора аб абслугоўванні, дзе будзе прапісана неабходная колькасць візітаў і адпаведны ім памер аплаты.

У маёй сваяці няма ні дзяціў, ні мужа. Яна ўжо ў вельмі пажываным узросце, жыве адна ў вёсцы. Вядома, я дапамагаю ёй, як могу. Але яна мае патрэбу ў пастаянным доглядзе. Скажыце, калі ласка, куды трэба звяртацца, каб пасляць не ў дом-інтэрнат? Хоць бы на зімовы перыяд.

— Для пасялення ў дом-інтэрнат для састарэлых і інвалідаў грамадзян, накіраваны ў стацыянарную ўстанова, або яго аялчкі, папярчаны, законы прадстаўціць, уяўна-важная службавая асоба органа апекі і папярчальства павінны звярнуцца ў органы працы, занятасці і сацыяльнай абароне

У апошні дзень Першай сусветнай у Мінску прайшлі памятнаы мерапрыемствы

Навуковая канферэнцыя, прысвечаная праблемам Першай сусветнай вайны, адкрылася 11 лістапада ў Міжнародным універсітэце «МІТСО». Якім 93 гады таму ў гэты дзень вайна на скончылася, у Францыі было падпісана Камп'ёнскэ перамір'е. Канферэнцыя — адна з частак мерапрыемства. Таксама плануецца правесці памятную акцыю на брацкіх могілках ахвяр Першай сусветнай вайны.

— Сёння мы намагваемся ўсявядоміць, што ж адбывалася ў той час, калі на нашай зямлі ішлі ваенныя дзеянні, і як гэта звязана з сённяшнім днём. Усе абставіны, з якіх цяпер складаецца малюнак нашых дзён, вядуць свой пачатак з мінулага, — лічыць Станіслаў КНЯЗЕВ, рэктар, доктар юрыдычных навук, прафесар Міжнароднага ўніверсітэта «МІТСО».

Падчас Першай сусветнай вайны пад акупацыяй была тэрыторыя Беларусі з насельніцтвам у 2 млн чалавек. Акрамя таго, на карысць расійскай арміі ад людзей патрабаваліся пастаянныя рэківізіцы, каля 50 % мужчын з нашых гарадоў і вёсак прызывалі ў войска, а крыхі з грамадзянскіх галінах эканомікі (у гэты час узровень вытворчасці складала толькі 15-16 % ад даваеннага) рабіў становішча насельніцтва яшчэ больш цяжкім.

— Заходні фронт, які праходзіў па тэрыторыі Беларусі, быў шчытным імперыям, — гаворыць Вячаслаў БАНДАРЭНКА, вядучы тэлеканала АНТ, аўтар кнігі пра Першую сусветную вайну «Згубленая перамога Расійскай імперыі». — Абарону фронт трымаў два з паловай гады. Калі мільёны беларусы было прызваны ў салдаты, а першыя манумент у памяць загінулых у Першай сусветнай вайне адкрыты на тэрыторыі нашай краіны ў 1915 годзе ў Баранавічах.

Мерапрыемствы, прысвечаныя Дню перамір'я, праводзяцца ў нашай краіне не ўпершыню. У 2008 годзе 11 лістапада па ініцыятыве аналітычнага цэнтра ЕсооМІ ў іх прымалі ўдзел праўнік канцлера Германіі Аляксандр фон Бісмарк, прэзідэнт Рускага клуба мастацтва і культуры княгіня Наталі Галіцкая, намачдак вядомага дваранскага роду Аляксей Бінеці. Таксама на 228-м кіламетры шашы Брэст—Масква ў Баранавічым раёне былі ўсталяваныя памятны знак, а ў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі праводзілася навуковая канферэнцыя.

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

На свае вочы

ПРАЗ 6 ГАДОЎ У БЕЛАРУСІ БУДЗЕ СВАЯ АЭС

ПЕРШАЕ згаданне Астраўца адносіцца да 1468 года. Цяпер жа гэты маленькі утульны пасёлак гарадскога тыпу з насельніцтвам каля 9 тысяч чалавек згадваецца ў СМІ (і не толькі беларускі) і інтэрнаце штодзённа. Таму што наманіта побач з гэтым у будучым сапраўдным горадам будзе пабудавана Беларуская атамная электрастанцыя.

ЛІЧБЫ

— На будаўніцтва АЭС з 2007 года выдаткавана каля 450 мільярдаў беларускіх рублёў. У наступным годзе будзе накіравана яшчэ 200 мільярдаў.

Першы энергаблок — у 2017 годзе Сёння атамныя электрастанцыі з'яўляюцца аднымі з асноўных пастаўшчыкоў электраэнергіі для прамысловасці і бытавога спажывання. Прынцып працы вельмі просты — пераўтварэнне цеплавой энергіі ў электрычную. Крыніцай цеплавой энергіі з'яўляецца ядзерны рэактар, дзе праходзіць кіруемая ядзерная рэакцыя. Дзяленне аднаго ядра выклікае дзяленне іншых — і гэта можа цягнуцца да поўнага распаду ўсё ядра рэчыва (плутоній ці ўран). Кіруюць толькі хуткасцю рэакцыі. Ад працэсу дзялення з'яўляецца цяпло, з дапамогай якога награвецца вада. Пасля атрыманні вацэнта пара, якая прыводзіць у дзеянне генератар, што непасрэдна выпрацоўвае электрычнасць.

Такім жа чынам будзе працаваць Беларуская АЭС, першы энергаблок якой плануецца здаць у 2017 годзе, другі — у 2018-м. «Можа паказання, што ў нас усё ідзе марудна, — кажа Мікалай ГРУША, дырэктар дэпартаменту па ядзернай энергетыцы Міністэрства энергетыкі Беларусі. — Але сусветная практыка паказвае, што з моманту заключэння генеральнага кантракта да выканання непасрэдна будзе аб'екце могуць прайсці гады». Доўгая падрыхтоўка вылікана таксама тым, што размова ідзе не толькі аб будаўніцтве станцыі, але і аб стварэнні асобнай галіны прамысловасці — атамнай. А для гэтага неабходна стварыць яшчэ і нарматыўную базу.

Насельніцтву давалася растлумачваць

— Насельніцтва супакоілася. Асаблівай мітусні няма, — лічыць Адам КАВАЛЬКА, старшыня Астравецкага райвыканкама. — Аднак, калі было прынятае рашэнне аб тым, што на астравецкай зямлі павінна быць пабудавана першая атамная станцыя, то, безумоўна, хвалюванні былі. Вельмі сур'ёзна мы ірававалі з насельніцтвам для таго, каб пераканаць іх у небяспечнасці станцыі.

Увогуле кіраўнік райвыканкама згодны, што ў гэтым будаўніцтве ёсць і плюсы, і мінусы. Плюсы ў тым, што насельніцтва горада павялічыцца да 30-40 тысяч. У сувязі з гэтым палепшыцца інфраструктура — новыя школы, сады, кватэры і гэтак далей. Дарчы, па плане гэта як мінімум чатыры школы, трынаццаць садкоў і іншае. Мінусы ў тым, што людзі бяжыць страціць утульнасць пасёлка, якая тут ёсць зараз.

НА ЯКІМ ЭТАПЕ БУДАЎНІЦТВА ЗАРАЗ?

Пакуль пабудавана толькі так званая п'янерная база, якая з'яўляецца стартвай пляцоўкай для будаўніцтва асноўнай вытворчай базы. Сюды прыходзяць усё матэрыялы. Тут дзейнічаюць чатыры асноўныя комплексы: бетоначна-растворны, складскі, вытворчы, пляцоўка для будаўніцтва тэхнікі. За асноўнай будаўніцтва базы ўжо будзе ісці будаўніцтва самой АЭС.

Заробкі будуць вялікія

Mixail ФІЛІМОНАЎ, дырэктар ДУ «Дырэкцыя будаўніцтва атамнай электрастанцыі», запэўнівае, што скарочэнне дзяржапраграм і змянінага крэдытавання эканомікі, якія заплаваны на наступны год, не паўплываюць на будаўніцтва АЭС. А старшыня райвыканкама дадае: «Мы нікога зварочаваць не будзем. Будзе будавацца і жыллё для работнікаў, і інфраструктура. Калі гэта зваруць, тады ўжо не трэба і станцыю будаваць...» Тым больш, што тры дамы, дзе размяшчаецца персанал дырэкцыі і будаўніча-мантажны персанал, ужо пабудаваны. І тут будзе два віды жылля — спецыяльныя і службовыя. Спецыяльныя будзе выдзяляцца толькі на час працы, а службовыя можа будзе праз дзесяць гадоў прыватываваць. На працу прыедзе каля 6 тысяч будаўнікоў — ім усім трэба дзесяць жылля.

Адам Кавалёва абмовіўся трохі і аб будучых заробках будаўнікоў. «Калі пачнецца вялікае будаўніцтва, я думаю, што заробак будзе не такі, як сёння», — скажа ён. На ўдакладняючае пытанне карэспанданта «Звязды» накіраваў больш канкрэтнай лічбы кіраўнік райвыканкама адказаў: «Мы прагназуем гэта чыста інтуітыўна. Аднак кадраў таг будзе вельмі сур'ёзна. Нават псіхалагі будучы працаваць. А значыць, будучы здзейнічаны ў будаўніцтве лепшыя. Адроль — высокая прадуктыўнасць. І ў выніку — высокія заробкі».

Аб Літве і Фукусіме

Мікалай Груша, дырэктар дэпартаменту па ядзернай энергетыцы Міністэрства энергетыкі Беларусі, не разумею, чаму Літва вельмі баіцца нашай АЭС. «Чамусяці Літва зяўляецца, што будучая Вісагінская АЭС не будзе мець ніякага ўплыву на тэрыторыю Беларусі, хоць яна і размешчана за два кіламетры ад нашай мяжы. А Беларуская АЭС будзе мець уплыў на Вільню, — разважае спецыяліст. — Наш праект больш «прапусціць», чым тыя, якія разглядаюць літоўцы. У іх будзе працаваць кампанія, якая праектавала энергаблокі фукусімскага тыпу, з масай недахопаў».

ЛІЧБЫ

Плошча асноўнай пляцоўкі будаўніцтва АЭС — 2 квадратныя кіламетры. Яна падзелена ўмоўна на дзве часткі: 1 квадратны кіламетр — вытворчая база, другі — непасрэдна сама станцыя.

А галоўны інжынер ДУ «Дырэкцыя будаўніцтва атамнай электрастанцыі» Анатоль БОНДАР прапанаваў сваё бачанне трагедыі ў Японіі: «Фукусіма-1 — праект 60-х гадоў. Ён выдатна вытрымаў землетрас. Добра спрацавала сістэма аховы — рэактар быў спынены. Але тут з'явілася іншая бяда — цунамі. Моц гэтай стыхіі не вытрымаў нашай спецыяльнай сцены, якімі былі агароджаны энергаблокі. Дзельныя станцыі перасталі працаваць — і энергаблокі засталіся без электраэнергіі. Акрамя таго, у вырашэнні праблем не ўдзельнічалі аперацыйны персанал. Указанні чакалі з Токіа. Таму і спазніліся. А можна было яшчэ ўсё выправіць».

Ці не накрыве АЭС ценем прыгажосці астравецкай зямлі?

На тэрыторыі Астравецкага раёна шмат прыгожых мясцін і цудоўных архітэктурных збудаванняў. У тым ліку і самы прыгожы і высокі храм Беларусі — касцёл Святой Тройцы ў вёсцы Ягравы. Гэты негатычны касцёл быў пабудаваны 1899-1903 гадах. Вышыня яго складае 61 метр (прыкладна з 18-навархавым дом). Аднак хутка за пляч кіламетраў ад яго з'явіцца АЭС. Будзем спадзявацца, што гэта не паўплывае на веліч гістарычнага помніка і людзі не забудуць пра яго.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Крымінал

14 мільёнаў рублёў — цана волі

Хітрую махінацыю правяла загадчыца фермы па павелічэнні сабе заработной платы ў некалькі разоў. Аднак мільёны не доўга знаходзіліся ў яе кашальку. Праз некаторы час прыйшлося вярнуць выкрадзенае, а таксама выплаціць штраф, які практычна ў два разы перавышае суму здабытых злучаным шляхам грошай.

А ўсё пачалося летась у лістападзе, калі ў пракуратуру Бешанковіцкага раёна паступіў матэрыял праверкі ў дачыненні да загадчыцы фермы, якая ўнесла лжывыя звесткі ў табель працоўнага часу. Пры правядзенні праверкі было ўстаноўлена, што гэтая адказная асоба аформіла на работу сваю дачку, якая на той момант была цяжарная. І загадчыца, безумоўна, ведала пра тое, што дачка не зможа выканаць ускладзеную на яе працу. Яна, скарыстаўшыся сваім службовым становішчам, а таксама даверлівымі адносінмаи з іншымі работнікамі фермы, папрасіла некалькіх чалавек выканаць работу за яе дачку. А самім «добраахотным памочнікам» ў гэты час, як сведчаць афіцыйныя дакументы, трэба было знаходзіцца ў адпачынку. Такім чынам, работнікі, якія знаходзіліся ў адпачынку, атрымлівалі адпачынку, а загадчыца фермы атрымлівала заработную плату сваёй дачцы ў памеры каля 1 мільёна рублёў (а ў некаторых выпадках — і 1,7 мільёна).

Таксама пры выяўленні дакументаў следствам было ўстаноўлена, што загадчыца ў адзін і той жа час умудрылася знаходзіцца ў адпачынку, і на бальнічым. Пры гэтым яна за кошт складанай сістэмы махінацыі атрымлівала адпачынку, заработную плату і аплату бальнічнага ліста — у агульнай суме каля 4 мільёнаў рублёў. Праз некаторы час яе дачка пайшла ў дэкрэтны адпачынак і атрымала каля 4,5 мільёна рублёў, якія нібыта належалі ёй за адрадавання час.

Па выніках дадатковых праверак, у дачыненні да маці з дачкой пракуратурай Бешанковіцкага раёна была завездзена крымінальная справа па адпаведнай частцы Крымінальнага кодэкса, якая прадугледжвае адказнасць за крадзёж шляхам злупчвання службовымі памочнікамі, здзяйсненне групой асоб па папярэднім змове.

Прызначэннем дачкі загадчыцы да крымінальнай адказнасці паслужыла тое, што яна ведала, што на працу выходзіць не будзе і пры гэтым падпісала неабходныя афіцыйныя дакументы. Такім чынам, яна ўступіла ў змову са сваёй маці, каб атрымліваць незаконную зарплату і грашавую дапамогу па доглядзе за дзіцём.

Падчас расследавання крымінальнай справы загадчыца ў поўным аб'ёме пакрыла прычыненую дзяржаве шкоду.

Як паведаваў «Звяздзе» следчы аддзела пракуратуры Віцебскай вобласці (па Бешанковіцкім раёне) Сяргей ШІРАНКОЎ, па выніках разгледжана крымінальнай справы ў судзе Бешанковіцкага раёна загадчыцы прысуджаны штраф у памеры 150 базавых велічын (5 250 000 рублёў), а яе дачка — штраф у памеры 3,5 мільёна рублёў. Дарчы, санцыя часткі 2. артыкула 210 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь прадугледжвае мінімальнае пакарэнне ў тэрмін ад двух да пяці гадоў з пазбаўленнем праца займаць пэўныя пасады або займацца поўнай дзейнасцю. Аднак судом было ўлічана, што маці і дачка ўпершыню прыцягваюцца да крымінальнай адказнасці, абедзве маюць на ўтрыманні малалетніх дзяцей.

Такім чынам, з улікам прычыненай злучаным шкоды і прызначаным пакарэннем, маці і дачка дзевяціцца аддаць дзяржаве каля 14 мільёнаў рублёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Яшчэ 58 абаронцаў брэсцкай крэпасці знайшлі апошні спачын

У брэсцкай крэпасці прайшло перапахаванне астанкаў 58 чалавек, якіх знайшлі ў ходзе раскопак байцы 52-га асобнага спецыялізаванага батальёна Упраўлення па ўвакэвачванні памяці абаронцаў Айчыны і ахвяр вайны.

Фота ВІТАЛА

На месцы былой варонкі недалёка ад Свята-Мікалаеўскага храма былі праведзены пошукі ваенных астанкаў і зямлі павольна «дадала аднаго за адным астанкі тыя салдат і афіцэры, якім мужа абаранялі крэпасці летам 41-га. Было знойдзена 13 медальёнаў, дакументы, гадзіннікі, лужкі, фрагменты адзення і абутку, а таксама касцявыя астанкі. Укладшы да двух медальёнаў удалося прачытаць. Адзін належыў афрытару Аляксандру Міхайлавічу Тагіліну, другі — Рыгору Сямёнавічу Зінчанку, ураджэнцу Краснадарскага края. Іх свакі прыехалі на цырымонію перапахавання. Устаг цяпер пад літамі некропаля ў цягдзіці пахавана 1020 чалавек. На літах мемарыяльнага комплексу высечаны імёны 273 абаронцаў. Астантны пакуль безымяненны. Пошук працягваецца.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ И ПЕРВЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ по продаже права заключения договора аренды недвижимого имущества

Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42 61 62.

Продавец: Республиканское унитарное предприятие почтовой связи «Белпочта», тел. (0212) 36 37 25

№ лота	Предмет аукциона, срок договора аренды, наименование, местонахождение недвижимого имущества	Целевое использование	Начальная цена (бел. руб.)	Размер задатка (бел. руб.)
1	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 98 кв.м, 9 кв.м, расположенных на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52242 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А/8 (назначение: здание неустановленного назначения).	Для осуществления торговли, оказания услуг, размещения складских помещений, офиса	936 250	93 620
1	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 46,8 кв.м, расположенного на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52242 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А/8 (назначение: здание неустановленного назначения).	Для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли	409 500	40 950
1	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 125,1 кв.м, расположенного на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52242 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А/8 (назначение: здание неустановленного назначения).	Для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли	1 094 625	109 460
3	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 9,8 кв.м, расположенного на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52242 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А/8 (назначение: здание неустановленного назначения).	Для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли	85 750	8 570
4	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 12,9 кв.м, расположенного на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52242 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А/8 (назначение: здание неустановленного назначения).	Для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли	112 875	11 280
5	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 8 кв.м, расположенного на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52242 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А/8 (назначение: здание неустановленного назначения).	Для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли	70 000	7 000
6	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 8,1 кв.м, расположенного на 1 этаже капитального строения с инвентарным номером 200/С-52242 по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Ленинградская, д. 84А/8 (назначение: здание неустановленного назначения).	Для производственных целей (за исключением вредных производств), размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли	70 875	7 080
1	Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений площадью 24,33 кв.м, расположенного на 2 этаже капитального строения с инвентарным номером 240/С-29422 по адресу: г. Орша, ул. Флорова, д. 6А.	Для размещения офиса, складского помещения, оказания услуг, осуществления розничной торговли	212 888	21 280

Дата, время и место проведения аукциона: 22.12.2011 в 15.00, г. Орша, ул. Ленина, 46, здание РУПС. Срок подачи документов: с 14.11.2011 в 8.30 по 21.12.2011 в 17.30.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

- Для участия в аукционе приглашаются граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели.
- Для участия в аукционе в адрес организатора аукциона необходимо представить:
  - заявление на участие в аукционе, подписанное соглашением о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона;
  - копию платежного документа о внесении задатка на р/с организатора аукциона, заверенную банком;
  - юридическому лицу — резиденту Республики Беларусь: копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица, копию платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;
  - юридическому лицу — нерезиденту Республики Беларусь: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;
  - индивидуальным предпринимателям: копию документа подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;
  - предъявить: представителем индивидуального предпринимателя, юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя; физического лица — документ, удостоверяющий личность.
- Победителем аукциона будет признано лицо, предложившее наиболее высокую цену. Лицам, не выигравшим торгов, задаток возвращается.
- Продавец по результатам проведения аукциона заключает с победителем аукциона (лицом, приравненным к Победителю аукциона) договор аренды здания в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) приобретает право заключения договора аренды после оплаты стоимости предмета аукциона и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона. Цена продажи предмета аукциона не засчитывается в арендную плату, подлежащую уплате в соответствии с законодательством.
- Победитель аукциона (лицо, приравненное к Победителю аукциона) обязан оплатить предмет аукциона, затраты на организацию и проведение аукциона в течение трех рабочих дней со дня проведения аукциона в порядке и размере, указанном в протоколе аукциона.
- Сумма задатка перечисляется на р/с организатора аукциона № 3012218220012 в Головному филиале по Витебской области ОАО «Белинбанк» г. Витебск, ул. Ленина, 22/16, МФО 701, УНП 39047566 (в бел. руб.); № 3012200009469 (в дол. США) в № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Витебск, ул. Гоголя, 8, МФО 150801259, УНП 39047566. При перечислении денежных средств в иностранной валюте расходы по оплате валюты (перевод в белорусские рубли) возмещаются Продавцом.
- Контактный тел.: (0212) 42 61 62, e-mail: vcm74@mail.ru, www.market.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении открытого аукциона по продаже права аренды земельных участков

Аукцион состоится 14 декабря 2011 г. в 11.00, по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45 КУП «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью» с 9.00 до 17.00 по рабочим дням по 09 декабря 2011 года

№	Дата, время и место проведения аукциона, организатор торгов	Адрес земельного участка	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение	Срок аренды	Характеристика территории и расположенных на участке инженерных коммуникаций; строений и сооружений; инженерно-геологические условия	Условия и ограничения	Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории	Начальная стоимость, рублей	Сумма задатка, рублей	Затраты на изготовление землеустроительной документации, рублей	Стоимость расходов по организации и проведению аукциона (ориентировочно), рублей
1	Жлобинский район, г. Жлобин, микрорайон 1, 2/11	Жлобинский район, г. Жлобин, микрорайон 17, 51	321850100002003214	0,0120	для размещения объектов розничной торговли (торговый павильон по продаже промышленных товаров)	10 (десять) лет	Участок свободен от застройки (инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ)	1. Внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка. 2. Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка. 3. Заключение победителем с райисполкомом договора аренды земельного участка и осуществление в двухмесячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации права на земельный участок. 4. Получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 1 год. 5. Осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.	Подключение к общегородским сетям и сооружениям инженерной инфраструктуры выполняется по техническим условиям эксплуатирующих организаций с учетом нагрузок, определенных при разработке ПСД.	1 860 665	10 000 000	2 119 940	1 000 000
2	Жлобинский район, г. Жлобин, микрорайон 17, 51	Жлобинский район, г. Жлобин, микрорайон 17, 51	321850100002003088	0,2100	для строительства и обслуживания детского кафе (пиццерия)	30 (тридцать) лет		6, 0,1091 га — охранный зона линии электропередачи с напряжением 10 кВ	112 492 512	10			

БАБУЛІ БЕЗ УНУКАЎ,

або Калі доўга адкладаць, можа і спазніцца

Усталішы распачата будаўніцтва акушэрскага корпуса 5-й гарадской клінічнай бальніцы. Корпус з камфортнымі палатамі для маці і дзіцей будзе адпавядаць самым сучасным патрабаванням. Паводле слоў **галюнага акушэра-гінеколага камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама, кандыдата медыцынскіх навук Волгі ЛАБАЧУКСКОЙ**, за апошнія тры гады ў горадзе праведзены цэлы шэраг мерапрыемстваў, скіраваных на аптымізацыю аказання медыкамагі жанчынам.

Працягвалася, напрыклад, аснашчэнне амбулаторнай і стацыянарнай службы для дыягностыкі паталогіяў рэпрадукцыйнай сістэмы і стану плода ўтырагавымі апаратамі. Зацверджана гарадская праграма па планаванні цяжарнасці і прафілактыцы невыношвання. У гарадскіх цэнтры планавання сямі праводзіцца поўны цыкл абследавання і лячэння шлюбных пар з бесплоднасцю і невыношваннем цяжарнасці (за выключэннем ЭКА). Належнае абследаванне і лячэнне павысілі эфектыўнасць перамагання бесплоднасці з 7,3 працента ў 2008 годзе да 20,6 і 2010-м. Наогул жа летась у краіне нарадзілася крыху больш за 20 тысяч дзяцей, што на 30 працэнтаў больш, чым у 2006 годзе.

Спробы звесты планаванне цяжарнасці выключна да матэрыяльнай забяспечанасці сямі і дасягненняў медыцыны не прыводзяць да жадаванага выніку, калі мы гаворым пра колькасць родаў у нашай краіне, — тлумачыць **намеснік галюнага ўрача па родапапамозе 6-й гарадской клінічнай бальніцы Г. Мінска, дацэнт, кандыдат медыцынскіх навук Уладзімір СІЯВА**. — Нават калі ў сталіцы было 30 тысяч родаў, мы не лічылі гэта высокай нараджальнасцю. Так што трэба з аспіражонасцю называць 20 тысяч родаў павышэннем нараджальнасці. Мы ўсё ж такі недастаткова надаём увагу тым, што сёння могуць быць нарадзіць, але па нейкіх прычынах не адважваюцца на такі крок. Многія не маюць дзяцей або маюць толькі адно дзіця і задумваюцца пра другое. Нам неабходна дапамагчы такім парам зрабіць правільны выбар.

Відавочна, неабходна іса па шляху вырашэння трох задач: па-першае, захоўваць і падтрымліваць рэпрадукцыйнае здароўе маладога пакалення жанчын і мужчын, па-другое, дапамагаць тым, у каго ўжо ёсць праблемы, і, нарэшце, фарміраваць больш высокія рэпрадукцыйныя патрэбы ў грамадстве.

Жанчына з любой гінекалагічнай паталогіяй мае менш шан-

лад, з'яўленне боляў у крытычныя дні. Боль, раздзьмуты жывот могуць сведчыць аб тым, што адбываецца заклад крыві ў брушную поласць, а гэта азначае, што сам працэс месячных на працягу многіх гадоў можа прывесці да ўтварэння тых жа фіброзных вузловаў. Калі ў бабулі ці маці былі нейкія гінекалагічныя праблемы, то іх унучка, дачка абавязкова павінна рэгулярна назірацца ва ўрача-гінеколага, паколькі праблема сваёй жонкі можа з'явіцца на гэты раз у больш раннім узросте.

У Мінску ёсць усе віды паслуг па планаванні цяжарнасці, абследаванні і лячэнні рэпрадукцыйнай сістэмы абодвух партнёраў, аднак чамусьці тыя пацыенты вельмі позна звяртаюцца да спецыялістаў — жыюць па піль-шэсць гадоў і нечага чакаюць. І не толькі ў гэтым сэнсе, што «нічога не атрымаюць», але і самі адкладаюць цяжарнасць на больш позні зыход. Да сённяшняга дня мы надзвычай актыўна змагаліся з перарыванымі цяжарнасцямі, аднак, паводле сённяшняй статыстыкі, адна сярэднястатыстычная жанчына робіць за сваё жыццё... менш за палову аборта. Частата абортаў знізілася ў некалькі разоў, аднак чаканага паляпшэння здароўя мы не атрымалі, паколькі існуючыя іншыя, не менш важныя фактары. Мэтазгодна гаварыць пра тое, што з пачатку месячных дзёўчынку неабходна рэгулярна паказваць урачу, асабліва калі ёсць нейкія праблемы, напры-

клад, з'яўленне боляў у крытычныя дні. Боль, раздзьмуты жывот могуць сведчыць аб тым, што адбываецца заклад крыві ў брушную поласць, а гэта азначае, што сам працэс месячных на працягу многіх гадоў можа прывесці да ўтварэння тых жа фіброзных вузловаў. Калі ў бабулі ці маці былі нейкія гінекалагічныя праблемы, то іх унучка, дачка абавязкова павінна рэгулярна назірацца ва ўрача-гінеколага, паколькі праблема сваёй жонкі можа з'явіцца на гэты раз у больш раннім узросте.

Неабходна гаварыць і пра тое, што абсалютная большасць аднаго «спыняюцца» на нараджэнні свайго дзіцяці і не адважваюцца на другое ці трэцяе. Над зменай рэпрадукцыйных установак павінны працаваць, напэўна, не толькі і не столькі медыкі...

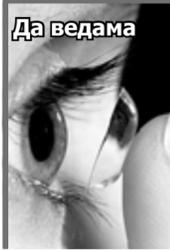
Святлана БАРЫСЕНКА.

Будучыя бацькі павінны ведаць, што...

...пажаданым узростам для планавання цяжарнасці ўрачы лічаць узрост 20-26 гадоў. Менавіта ў гэты час палове выспяняне поўнацэнна сфарміравана, гарманальны фон дастатковы, арганізм энергійны, адносна здаровы, тканкі звязак і сусуваты эластычныя.

...познія першыя роды маюць пэўныя мінусы. Жанчына перажывае псіхалагічны ціск з боку сваякоў, маюць калі ж нарэшце? Знаходзячыся ў сітуацыі пастаяннага стрэсу і страху, яна часам прымае неабдумане рашэнне. З другога боку, з узростам змяншаецца здольнасць да зачатця, акрамя таго, пагаршаецца агульны стан здароўя, паявляюцца выпадкі негатыўных генных змяненняў на ўзроўні палавых клетак. Падчас такой цяжарнасці часцей знікаюць ускладненні, нават пасля родаў могуць з'явіцца новыя хронічныя хваробы. Аднак галюнае, што позняя цяжарнасць часцей за ўсё завяршаецца аперацыйнай кесарова сячэння. І, нарэшце, як правіла, першае дзіця становіцца і апошнім — адзіным.

...перад планаваннем дзяцей і жанчыне, і мужчыну, нават калі яны адчуваюць сябе здаровымі, неабходна звярнуцца да ўчастковага тэрапеўта для абследавання. У яго ўваходзяць: агульны агляд, здача агульных аналізаў, вымеранне артырыяльнага ціску, флюараграфія, агляд у стамаатолягу. Абарон будучым бацькам неабходна абследавацца на палавыя інфекцыі. Як правіла, чалавек не паддазецца абіснаванні шэрагу гэтых інфекцый, аднак яны прагражваюць сур'ёзнымі праблемамі са здароўем як маці, так і дзіцяці. Да зачатця пажадана здаць аналізы на наяўнасць антыцелаў да краснухі і тэксалапозму. Будучым бацькам рэкамендуецца і спецыяльныя вітамінна-мінеральныя комплексы, якія паліпаюць якасць зачатця і фарміравання будучага дзіцяці.

Да ведама

ТЭЛЕБАЧАННЕ, камп'ютар, кнігі — нагрузка на вочы сёння вельмі вялікая, для многіх яна аказваецца непасильнай. Каб працягнуць позірк, замест традыцыйных акулараў людзі ўсё часцей аддаюць перавагу кантактным лінзам. Яны і зра- зумела: аправа не перашкаджае, на пераноссе нічога не цісне, усё выразна, кантрастна, ярка, не

Лінза — прадмет у воку пабочны

кiслароднай недастатковасці, якая можа ўзнікнуць пры закрытых павяках ужо праз 10—15 хвілін.

Адмоўцы ад выкарыстання лінзаў, калі ў вас запаленне павек з-за алергіі, кан'юнкты- віту, бактэрыяльнай інфекцыі, а таксама калі павялічана або паніжана прадукцыя слезы і тлушчавага матэрыялу, некампенсаваная глаўкома. Пры блефарыце і дамаждоце на- сіць кантактныя лінзы, у прынцыпе, можна. Але калі захворванні абстраваццо, то на час лячэння ад лінзаў давядзецца адмовіцца. Пры блефарыце і сімптомах «сухога вока» трэба часцей ачышчаць і дэзынфікаваць лін- зы або выкарыстоўваць лінзы аднаго дня і штучную слезу.

Пры вострых запаленчых захворваннях нашэнне кантактных лінзаў таксама спыняць да выздараўлення, паколькі ў гэты перыяд магчымае развіццё ускладненняў на вочы.

Чысціць лепш бачачь

Каб лінзы прынеслі вам толькі ясны позірк, а не мнства праблем, іх трэба правільна даглядаць. Задавальнае гэта нятаннае, але эканамічна на ім нельга. Растворы, кантэйнеры трэба мыць так часта, як гэта пазначана ў інструкцыі. У супрацьлеглым выпадку на лінзах могуць

разаб'еш, не забудзецца на сталю. У іх можна за-ймацца спортам, іх можна чаргаваць з акуларамі і г.д. Як бачым, вартасцяў мноства. Тым не менш, лінзы — гэта усё ж прадмет у воку пабочны і, калі не ўмець з імі правільна абыходзіцца, усё плюсы могуць ператварыцца ў мінусы і прывяціцца ў вы-глядзе раздражнення ці запалення вачэй.

36,6° 5

12 лістапада 2011 г. ЗВЯЗДА

ацёку рагавіцы, які працягваецца перыядычным або пастаянным затуманеннем, невыразнасцю выявы. Доўгае нашэнне брудных лінзаў можа прывесці да фаліку- лярнага кан'юнктыўіту з-за пару- шэння імуннага адказу на прадук- ты распад бялкоў, якія запалю- шваюцца пад кантактам лінзаў, і да сіндрома «сухіх вачэй».

● Старанна мыць рукі і выціраць іх насуха кожны раз перад адзяваннем і зды- маннем лінзаў.

● Пры пачырваненні вачэй, іх раздраж- ненні, пры адчуванні іншароднага цела ў воку неадкладна зніміце лінзы і ў бліжэйшы час звярніцеся да ўрача-афтальмолага. Пры адсутнасці якіх-небудзь скаргаў усё роўна абавязкова раз у год наведвайце афтальмо- лага і правярэйце якасць свайго зроку.

АСНОУНЫЯ ПАМІЛКІ ПРЫ ВЫКАРЫСТАННІ ЛІНЗАЎ:

● Выкарыстанне лінзаў звыш тэрміну, які рэкамендуваў доктар.

● Выкарыстанне раствору з мінулым тэр- мінам прыдатнасці.

● Адсутнасць штодзённай змены дэ- зынфікуючага раствору ў кантэйнеры для лінзаў.

● Адкрыты флакон з растворам, пакінуты пасля выкарыстання.

● Выкарыстанне для прамывання кан- тэйнераў не спецыяльнага раствору, а пр- стай вады.

● Змена кантэйнера радзей, чым раз у тры месяцы.

УВАГА! Усё вышэйзказанае адносіцца і да нашэння касметычных лінзаў.

Падрэцывала Волга КУЛІНКОВІЧ.

КРАТКАЯ ІНФОРМАЦІЯ

ОБ ОТКРЫТИИ ПРОДАЖИ ИМЕННЫХ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ ТРЕТЬЕГО ВЫПУСКА ОАО «МИНСКПРОМСТРОЙ»

<p>1. Полное и сокращенное наименование эмитента на русском языке – Открытое акционерное общество «Минскпромстрой»;</p> <p>на белорусском языке – Адртытае акцыянернае таварыства «Мінскпрабуд»;</p> <p>Сокращенное наименование: на русском языке – ОАО «Минскпромстрой»; на белорусском языке – ААТ «Мінскпрабуд».</p> <p>2. Открытое акционерное общество «Минскпромстрой» (далее именуемое «Эмитент») зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета № 698 от 20 июня 2000 г. в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100064639.</p> <p>3. Юридический и почтовый адрес Общества: Республика Беларусь, 220034, г. Минск, переулок Войсковой, 12. Телефон 283 15 73, факс 283 15 90, электронный адрес (e-mail) – mpps@mail.by.</p> <p>4. Основные виды деятельности эмитента:</p> <ul style="list-style-type: none"> • подготовка строительного участка (451); • строительство зданий и сооружений (452); • установка инженерного оборудования зданий и сооружений (453); • отделочные работы (454); • производство изделий из бетона, гипса и цемента (266); • производство строительных металлических конструкций и изделий (281); • операции с собственным недвижимым имуществом (701); • сдача внаем собственного недвижимого имущества (702); • аренда строительных машин и оборудования (7132); • технические испытания и исследования (743); • производство пластмассовых изделий, используемых в строительстве (2523); • монтаж, наладка, ремонт и техническое обслуживание подъемного и такелажного оборудования (29229); • проектирование и строительство зданий и сооружений I и II уровней ответственности и проведение инженерных изысканий для этих целей. <p>5. Номер расчетного счета Эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи жилищных облигаций, наименование обслуживающего банка:</p>	<p>Получатель: УНП получателя: 100064639</p> <p>Расчетный счет: 3012100246025</p> <p>Наименование банка: ЦБНУ № 705 ОАО «БПС-Сбербанк»</p> <p>Код банка: 153001369</p> <p>Адрес банка: г. Минск, ул. Кошевого, 9</p> <p>Назначение облигации: ОАО «Минскпромстрой»</p> <p>Платежа: третьего выпуска</p> <p>6. Бухгалтерская отчетность Эмитента в составе, определенном законодательством, будет публиковаться в журнале «Фондовый рынок» в течение трех месяцев по истечении отчетного года.</p> <p>7. Депозитарное обслуживание Эмитента осуществляет профессиональный участник рынка ценных бумаг ООО «Лидеринвест», юридический адрес: 220015, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Пономаренко, 35а, офис 241; тел.: (017) 213 0 213; зарегистрирован решением Минского городского исполкома № 1682 от 04 декабря 2001 г., регистрационный номер 190304686; лицензия Министерства финансов Республики Беларусь № 02200/0385597 на осуществление брокерской, дилерской и депозитарной деятельности по ценным бумагам, срок действия до 26.12.2014 г.</p> <p>8. Размер уставного фонда 24 407 664 000 (Двадцать четыре миллиарда четыреста семь миллионов шестьсот шестьдесят четыре тысячи) белорусских рублей. Уставный фонд сформирован полностью. На дату принятия решения о выпуске облигаций Эмитента полностью оплачены его акционерами.</p> <p>9. Целью выпуска жилищных облигаций (далее по тексту совокупно именуемые «Облигации», и по отдельности – «Облигация») является финансирование строительства 15-17-этажного 5-секционного 360-квартирного жилого дома № 19 по генплану со встроенными помещениями в границах улиц Припытского, Лобанка, Одиночова. Привлеченные путем выпуска облигаций денежные средства также могут быть использованы для обеспечения хозяйственной деятельности Эмитента, связанной с выполнением функций заказчика. Направлением использования средств, полученных от размещения облигаций, является оплата затрат, предусмотренных сметной документацией при возведении 15-17-этажного 5-секционного 360-квартирного жилого дома № 19 по ген-</p>	<p>плану со встроенными помещениями в границах улиц Припытского, Лобанка, Одиночова и прочих затрат, связанных с выполнением Эмитентом функций заказчика.</p> <p>10. Форма выпуска Облигаций – жилищные, именные, бездокументарные (в виде записей на счетах), бездоходные, конвертируемые.</p> <p>Объем эмиссии – 40 000 000 000 (Сорок миллиардов) белорусских рублей.</p> <p>Количество – 5 000 (Пять тысяч) штук.</p> <p>Номинальная стоимость – 8 000 000 (Восемь миллионов) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный одному квадратному метру общей площади жилого помещения в строящемся многоквартирном жилом доме № 19 по генплану в границах улиц Припытского, Лобанка, Одиночова. Открытая продажа Облигаций может осуществляться по цене, превышающей их номинальную стоимость.</p> <p>Доход по Облигациям не выплачивается.</p> <p>11. Исполнение обязательств по Облигациям обеспечивается договором страхования ответственности Эмитента № 8/КБ от 27 октября 2011 г., заключенным с Белорусским республиканским унитарным предприятием экспортно-импортного страхования «Белэкспимгарант» (Лидирующий застройщик) и Белорусским республиканским унитарным страховым предприятием «Белгосстрах» (Состраховщик).</p> <p>Срок действия договора страхования 784 дня с 15 ноября 2011 г. по 06 января 2014 г. Общий лимит ответственности по договору страхования составляет 40 000 000 000 (Сорок миллиардов) белорусских рублей.</p> <p>12. Открытая продажа (размещение) Облигаций проводится с 15 ноября 2011 года по 28 февраля 2013 года включительно. Эмитент проводит открытую продажу Облигаций ежедневно (кроме выходных и праздничных дней) с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: город Минск, Войсковой переулок, 12, кабинет 312. По данному адресу можно ознакомиться с проспектом эмиссии.</p> <p>13. Срок обращения Облигаций составляет 691 день, с 15 ноября 2011 года по 6 октября 2013 года.</p> <p>14. Датой начала погашения является 6 октября 2013.</p>
--	---	--

Извещение о проведении 14 декабря 2011 г. открытого конкурса на право размещения средств наружной рекламы сроком на пять лет вдоль Минской кольцевой автомобильной дороги

№ предмета конкурса	Ориентировочное место размещения средства наружной рекламы (правая сторона)*	Место	Площадь рекламного поля 4x8 м	Начальная цена, рублей
1	16,6 км	№ 19	32 кв.м	1 492 736
2	23,5 км	№ 20	32 кв.м	1 492 736
3	24,0 км	№ 21	32 кв.м	1 492 736
4	25,9 км	№ 22	32 кв.м	1 492 736
5	26,4 км	№ 23	32 кв.м	1 492 736

* Расположение места размещения средства наружной рекламы (правая сторона) осуществляется в привязке к километровым столбам, размещенным на раздельной полосе, определяющей с привязкой к дорожному знаку 5.28 «Километровый знак», установленному на раздельной полосе по ходу движения транспортного средства.

при размещении средства наружной рекламы руководствоваться требованиями СТБ 1581-2008 «Средства наружной рекламы. Общие технические требования и определения»;

места размещения средства наружной рекламы за пределами полосы отвода автодороги М-9, но не ближе 15 м от бортики земляного полотна до ближайшего края рекламной конструкции (при прохождении автодороги в выемке – с учетом изложенных условий, но не ближе 2 метров от внешней бортики выемки);

проект привязки рекламной конструкции разрабатывается с точной привязкой к оси и километру автодороги М-9 (масштаб 1:500, 5000), с указанием расстояния от бортики земляного полотна до ближайшей грани рекламной конструкции;

установка рекламной конструкции согласовывается с РУП «Белдорсвязь» (г. Минск, ул. Селицкого, 113, тел. 259 87 24);

проектирование сетей инженерного обеспечения для устройства подвески средств наружной рекламы согласовать с РУП «Минскавтодорцентр».

Средства наружной рекламы, право размещения которых выставлено на торги, должны соответствовать следующим требованиям к их типу (виду):

– фундаментный блок рекламной конструкции при установке должен быть полностью заглублен в землю;

– рекламная конструкция должна быть двухсторонней, с двумя рекламными полями размером 4x8 м (каждой);

– высота опоры рекламной конструкции от уровня земли до низа рекламного поля должна составлять 7 м (возможно увеличение или уменьшение высоты с учетом рельефа места установки по согласованию с комитетом архитектуры и градостроительства Мингорисполкома);

– цветовой режим элементов рекламной конструкции определяется по согласованию с комитетом архитектуры и градостроительства Мингорисполкома при оформлении разрешительной документации;

– рекламная конструкция должна быть в обязательном порядке оборудована подсветкой.

Условие проведения торгов – наивысшая цена, предлагаемая за право размещения средств наружной рекламы в указанных в настоящем извещении местах, которая должна быть выше начальной цены.

Организатор конкурса – УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39. Конкурс состоится 14 декабря 2011 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7.

Документы на участие принимаются с 12 ноября 12 декабря 2011 г. в рабочие время (перерыв на обед с 13.00 до 14.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Документы, поданные после указанного времени, не рассматриваются.

Задаток в размере 10 процентов от начальной цены предмета торгов должен быть внесен до 17.00 12.12.2011 на расчетный счет организатора конкурса № 30121004971019, в региональный филиал ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, пр-т Машерова, 80, код 153001369, УНП 190398583, УП «Минский городской центр недвижимости».

Конкурс проводится в порядке, предусмотренном Инструкцией в порядке проведения торгов (конкурса) на

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ 2-Х ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ГРАЖДАМ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ЖИЛЫХ ДОМОВ.

Организатор аукциона – Жемчуженский сельский исполнительный комитет Барановичского района Брестской области

№ п/п	Месторасположение земельного участка, адрес, кадастровый номер участка	Характеристика инженерных коммуникаций	Площадь земельного участка, га	Назначение участка	Начальная цена объекта, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы по формированию и регистрации земельного участка и проведению аукциона, руб.	
1.	Республика Беларусь, Брестская область, Барановичский район, Жемчуженский с/с, аг. Жемчужный, ул. Озерная, 6, кадастровый номер 120481503601000379. Рядом лес, озеро	Участок свободен от застройки. В радиусе 100 м водопровод, газопровод, линия электропередач	0,1603	имеется ограничение в использовании земель в охранный зоне пруда вне прибрежной полосы на площади 0,1603 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	9009330	900933	835017+ расходы на размещение информации в СМИ
2.	Республика Беларусь, Брестская область, Барановичский район, Жемчуженский с/с, аг. Жемчужный, ул. Озерная, 6, кадастровый номер 120481503601000382. Рядом лес, озеро	Участок свободен от застройки. В радиусе 100 м водопровод, газопровод, линия электропередач	0,1599	имеется ограничение в использовании земель в охранный зоне пруда вне прибрежной полосы на площади 0,1599 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	8995635	899564	835017+ расходы на размещение информации в СМИ

1. Аукцион состоится 16 декабря 2011 года в 15.00 в здании Жемчуженского сельисполкома по адресу: Республика Беларусь, Брестская обл., Барановичский район, аг. Жемчужный, ул. Ленина, 25.

2. Условие аукциона:

- наличие не менее двух участников;
- 3. Продажа земельных участков производится гражданами Республики Беларусь, постоянно проживающими на территории РБ или приравненным к постоянно проживающим, в соответствии с законодательством.
- 4. Шаг аукциона к начальной цене земельного участка – 10%.
- 5. Для участия в аукционе необходимо в сроки, указанные в извещении, представить в комиссию по проведению аукциона заявление, к заявлению прилагают:
  - заверенную банком копию платежного поручения (квитанцию) о внесении задатка;
  - копию документа, удостоверяющего личность (паспорт) покупателя или его доверенного лица;
  - доверенность, удостоверяющую нотариально, если в аукционе участвует представитель физ. лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

6. Сумма задатка перечисляется на расчетный счет

до 15 декабря 2011 года до 17.00 на расчетный счет 3604211050007, фил. 802 ОАО «АСБ Беларусбанк» код 150501245 УНП 200046491.

Адрес банка: Брестская область, г. Барановичи, б-р Штокерау, д. 8 а.

Получатель: Жемчуженский сельский исполнительный комитет, 225316, Брестская область, Барановичский район, пос. Жемчужный, ул. Ленина, 25.

Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Аукцион признается несостоявшимся, если заявление на участие подано менее чем двумя участниками, предмет аукциона не может быть продан по начальной цене.

7. Победитель аукциона обязан:

- оплатить в течение 10 дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка стоимость объекта продажи и затраты, связанные с подготовкой и проведением аукциона, по оформлению государственной регистрации создания земельного участка, а также затраты, связанные с размещением извещения о проведении аукциона в средствах массовой информации.
- 8. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи:
  - каждый четверг недели после опубликования настоящего извещения в СМИ по предварительной записи в комиссии по телефону: (8 0163) 43 16 35, 43 01 36.

9. Продажа земельных участков производится без изменения их целевого назначения.

10. Покупатель, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере 10% от начальной стоимости земельного участка с наибольшей стоимостью.

11. Заявления на участие в аукционе принимаются после размещения извещения о проведении аукциона в СМИ в рабочие дни с 16 ноября 2011 года в комиссии с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 в Жемчуженском сельисполкоме. Последний день приема документов – 15 декабря 2011 года до 17.00. Заключительная регистрация участников аукциона – 16 декабря 2011 года с 14.00 до 15.00. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

12. Участник, ставший победителем аукциона, после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; не позднее 10 дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка возместить расходы по формированию и регистрации земельного участка и затраты на подготовку и проведение аукциона; внести плату за земельный участок; не позднее 12 дней после вступления в силу решения о предоставлении земельного участка предоставить регистрацию права частной собственности на земельный участок.

Генеральный директор ОАО «Минскпромстрой» Нехай В.С.

Главный бухгалтер ОАО «Минскпромстрой» Парасенко С.С.

Извещение об открытом аукционе по продаже земельных участков в собственность в г. Гродно

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь земельного участка (га)	Кадастровый номер	Расходы по подготовке земельного участка (руб.)	Начальная цена продажи (руб.)	Сумма задатка (руб.)
1.	Земельный участок У-230	м-н «Погораны-Кошевичи»	0,1205	44010000003003901	-	47 000 000	4 700 000
2.	Земельный участок У-270	м-н «Погораны-Кошевичи»	0,1197	44010000003003373	-	47 000 000	4 700 000
3.	Земельный участок У-271	м-н «Погораны-Кошевичи»	0,1189	44010000003003247	-	47 000	

Як умённе даглядаць свіней спатрэбілася беларусу ў Канах

Пра тое, як здымаўся ў расійскім кіно, Міхаіл Барсковіч распавёў на кінафестывалі «Лістапад», які завяршаецца сёння

XVIII Мінскі міжнародны кінафестываль сёлета аказаўся звязаны са знакамітым Канскім кінафестывалем самым непасрэдным чынам. Акрамя таго, што ў конкурсных і пазаконкурсных паказах беларускага кінафестывалю ўдзельнічалі фільмы, адзначаныя на лазурным беразе, беларусы яшчэ ўмудрыліся і зняць у гэтых фільмах! Міхаіл Барсковіч, напрыклад, проты чалавек, які нечакана для сябе стаў зоркай кіно, паехаў на прэстыжны фестываль, дзе наслухаўся водгукаў пра сваю акцёрскую працу на французскай мове, якую не разумее...

Карціна «Палюнічы» расійскага рэжысёра Бакура Бакурадзе сёлета атрымала прыз за найлепшую рэжысуру на расійскім «Кінатаўры» і ўдзельнічала ў конкурсе «Асаблівы погляд» у Канах, дзе выклікала шмат суперлітывых меркаванняў. Галоўнага героя ў гэтым фільме — егера-свінавода Івана Дунаева — сыграў беларус Міхаіл Барсковіч. Яму пашчасціла і пабываць на прэзентацыі карціны ў Канах. Аказалася, што Міхаіл працуе на «Беларусьфільме». Яго папрасілі суправаджаць здымачную групу падчас выбару месца для здымак фільма. А праз два месяцы пасля гэтага яму падзэфанавалі і прапанавалі прыехаць на пробы. Так ён сыграў сваю першую ролю ў кіно. Дарэчы, у «Палюнічы» большасць роляў выконваюць менавіта непарэфесійныя актёры. Міхаіл Барсковіч нарадзіўся ў Лтвіе, але яго дзядзька, які, да таго ж, быў стараварам, жыў на Браслаўшчыне і заўжды трымаў даволі вялікую гаспадарку. Таму Міхаілу было не складана ўжываць у ролю свінавода — ён мае выдатны практычны вопыт: як даглядаць свіней, як калочыць... У фільме шмат эпізодаў, якія падрабязна распавядаюць пра гэта. Міхаіл гаворыць, што ён доўга ўваходзіў у ролю. А калі ўвайшоў, яго нават з агляду не выпускілі падчас здымачнага перыяду, каб зачынаць з ролі не выйшаў. Але калі глядзіш на гэтага простага, сціплага і нешматслоўнага беларуса, здаецца, што для яго сыграць сурогава інтраватэра-свінавода, было як вады папіць. Адметна, што фільм нібыта распавядае пра тое, як важна дастойна жыць у тых умовах, у якіх жылі твае продкі і якія пакінулі гэтыя ўмовы для цябе. На мой суб'ектыўны густ — даволі неадназначна прачытаецца гэтая сэнтыманцыйнае фільме, але тым не

менш. Сімвалічна, што дастойна павінен быў пражыць менавіта той герой, якога сыграў беларус... Францыя, сталіца сусветнага кіно, лейтматывам прайшла праз увесь сусветны фестываль «Лістапад». Сёння мінчане могуць паглядзець фільм закрываць, якім стала карціна «Жанчыны з шостага паверха» французскага рэжысёра Філіпа Ле Ге. А ўчора на цырымоніі ўручэння спецыяльных прыз заўважым супраўднім падарункам для глядачоў стаў кінаканцэрт «Феерыя Жоржа Мельеса» з удзелам праўнікаў вялікага кінематаграфіста і фокусніка Мары-Элен Леерыс і Ларанса Леерыс. Сям'я Жоржа Мельеса працягвае справу свайго слаўтага сваяка з 1945 года. Усяго Жорж Мельес за сваё жыццё зрабіў 520 карцін. Але падчас Другой сусветнай вайны вымушаны былі спаліць усе негатывы сваіх работ. Маці Мары-Элен Леерыс распачала працу на зборы фільмаў Мельеса па ўсім свеце. І сёння сям'я адшукала ўжо 213 карцін.

— Мы ўпершыню прыехалі ў Беларусь, — распавядае праўнічка Жоржа Мельеса. — Але дзе б мы ні апынуліся, мы заўжды шукаем фільмы Жоржа Мельеса. У Беларусь ёсць архівы. Магчыма, і ў вашай краіне захаваліся якія-небудзь яшчэ не вынайзеныя фільмы нашага дзеда. Калі вы дапаможаце нам іх адшукаць, мы будзем вельмі ўдзячныя. У тым ліку і гэта, зрэшты, называецца міжнародным культурным супрацоўніцтвам.

Што тычыцца супрацоўніцтва Францыі і Беларусі ў сферы кіно, то Мішэль Рэнэры, пасол Францыі ў Рэспубліцы Беларусь, мяркуе так:

— Францыя гатовая рэалізоўваць сумесныя праекты з Беларуссю. Мы знаходзімся на вашай тэрыторыі, а таму гэта павінна быць у першую чаргу ваша ініцыятыва. Для гэтага патрэбна жаданне самаг беларусаў. На жаль, мы заўважылі, што такога жадання з боку беларусаў недастаткова. Калі мы разам агучваем нейкую ідэю, то пасля павінны быць агучаны канкрэтны сумесны план яе сумеснай рэалізацыі.

Сёння на цырымоніі закрыцця абвешчаць уладальніку галоўных прыз за асноўнага конкурсу ігравага кіно, конкурсу «Маладосць на маршы», асноўнага конкурсу дакументальнага кіно і конкурсу маладых рэжысёраў-дакументалістаў.

Вольга ЧАЙКОўСКАЯ.

ГУЛЬНЯ ЛІЧБАЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Генадзь і Таццяна Мясціўскія прызналіся, што дату для вяселля «зарэзервалі» яшчэ за год, прычым ідэя аб вяселлі ў дзень, які спалучае некалькі аднолькавых лічбаў, у іх з'явілася 10.10.2010:

— Гэта шыкоўна. Мы нават запісаліся на 11 гадзін. Думаем, што гэтыя лічбы зробіць нашу сям'ю шчаслівай. Хаця мы і так былі шчаслівыя, але будзе яшчэ лепш.

Кажуць, што адзінка ў даце шлюбу можа прынесці маладым дабрабыт і багацце. Але гэтая пара дату выбрала зусім не па меркантильных меркаваннях.

— Мы думалі пра нашу сям'ю, пра наша каханне, — дзеліцца Таццяна, а Генадзь дадае:

— Нам падабаецца ўсё прыгожае, мы хочам гармоніі, і менавіта дзеля гэтага выбралі такую дату.

У Доме шлюбаў мы цікавіліся і ў іншых пар, ці не лічба 11 іх «заманіла» ў ЗАГС у гэтую пятніцу. І атрымлівалі станоўчы адказ. Хоць справа тут не ў маглі лічбаў, а ў прыгожым і спалучэнні. Тым больш што для маладых людзей гэта перадапошні шоцэ расісца ў такі незвычайны дзень. Але не будзем забывацца на тае, што наступная дата — з трыма дванаццаткамі — усё ж прыпадае на пост. А ў нашай краіне маладыя стараюцца прытрымлівацца старых звычаяў.

— Сучасныя маладыя людзі лічача з меркаваннем старэйшага пакалення, якое прытрымліваецца традыцыі. Таму падчас пасту шлюбаў рэгіструецца няшмат, — расказвае загадчыца Дома шлюбаў Мінгарвыканкома Надзея Раўцкая.

Фота Анатона КЛЕШЧУКА.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Між іншым, яна ўпаўнена, што лістападаўскі попыт на вяселлі звязаны не столькі з лічбай 11, колькі з жаданнем маладых паспець ажыццявіць да посту, так бы мовіць, ускочыць у апошні вагон. 28 лістапада пачынаецца влікі Пліпівуны год. Акрамя таго, наступны год будзе вісакошым, што, у сваю чаргу, таксама ўлічваецца жаніхамі і нявестамі. А пятніца заўсёды запатрабавана вясельнымі парамі. Дата з шасцю адзінкамі ў Дomes шлюбаў «аб'яднала» 24 пары. Але многа сямейных саюзаў тут будзе рэгістравацца і ў наступныя дні.

«Попыт на лічбы» назіраецца з 2007 года. Менавіта тады многі маладыя пары абралі для вяселля 7 ліпеня. Але 09.09.2009 у Дomes шлюбаў зарэгістравалася ўсяго толькі адна пара (дарэчы, гэта было вяселле Аляксандра Саладука), бо дата выпала на сераду.

Наогул, як адзначаюць у Дomes шлюбаў, маладыя людзі стараюцца зрабіць свае вяселлі незвычайнымі. Хтосьці выбірае прыгожыя даты (любо доўга сёння можна замовіць яшчэ за год да вяселля). Ёсць заплыты на росіс за межамі органаў ЗАГС — гэта можа быць музей ці Нацыянальная бібліятэка. Некаторыя праводзяць вяселлі па індывідуальным сцэнарыях. Так, ужо адгрылі вяселлі рыцарскія, княжэцкія, у стылі эпохі Пятра I. Напрыклад, адну з пар прывябіла шатландскае вяселле — усё як мае быць, з кітламі і валынкамі.

Усё больш пар выказваюць пажаданне, каб іх шлюбная цырымонія праводзілася на беларускай мове. Запатрабаванымі становяцца і беларускія традыцыі. Напрыклад, маладым падабаецца абраць руніка. Некаторыя нават прыносяць саматаннае руніка, што засталася ад бабулі. Між іншым, нацыянальны «дэталі» падчас рэгістрацыі шлюбу вельмі падабаюцца замежнікам. Кажуць, калі справа даходзіць да абраду руніка, твары «заморскіх» жаніхоў, што блурацца шлюбом з беларускай дзяўчынай, свеціцца асаблівым шчасцем.

У дадатак да ўсіх тых пажаданняў, што ўжо пачулі маладыя, дазвольце яшчэ адно ад гаспадыні Дома шлюбаў Надзеі Раўцкай:

— Любыя, узаемаарумнення! Беражыце сваё шчасце і не губляйце веру ў прыгожае!
Горка маладым!

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

«ЖАЛЕЗНЫ» ДЗЕНЬ

14 лістапада — дзень святых Кузьмы і Дзям'яна (Кузьмінкі). Гэты дзень лічыцца святкам кавальства. Вырабляць і апрацоўваць жалеза на землях Беларусі пачалі яшчэ да нашай эры. Першымі прылады і зброю з жалеза ў паўсядзённым побыце пачалі ўжываць плямённы, які селіліся ў басейне Прыпяці. Сярэдняга і Верхняга Падняпроўя ў VII—III стагоддзях да нашай эры.

Да XII стагоддзя кавалі па сумяшчальніцтве былі і гутнікамі — не толькі апрацоўвалі жалеза, але і выраблялі яго.

Павелічэнне попыту на вырабы з жалеза абумовіла вылучэнне кавальства ў самастойны від рамства. Больш за тое, пачалі ўзнікаць і вузкі спецыялізацыі — замочнікі, лучнікі, мечнікі, нажоўнікі. Дарэчы, ужо ў XII стагоддзі кавальскае майстэрства дасягнула таго ўзроўню, калі асноўныя тэхналагічныя прыёмы кавання без істотных змен выкарыстоўваліся ажно да нашага часу. Ёсць звесткі, што беларускія кавалі працавалі ў Маскве, Італіі, Францыі.

Вывуліся гэтыму рамству 3-7 гадоў. Каб стаць майстрам, вучню неабходна было павандраваць па найбольш вядомых рамесніцкіх цэнтрах і здаць асаблівы экзамен — стварыць

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

вельмі складаную рэч, упрыгажэнне альбо зброю.

У сельскай мясцовасці даволі часта гэтае майстэрства перадавалася ад бацькі сыну.

Каваль быў вельмі паважанай асобай. Людзі нават верылі, што калі ўсім долю вызначае Бог, каваль яе куде сабе сам. Можна, адсюль і ўзнікла прымаўка: «Кожны сам сваёй долі каваль».

У міфах захаваліся вобразы каваля — асілка, які можа сваёй булавой разбіць гару.

На Беларусі хадзілі паданні пра Кузьму і Дзям'яна, якія былі кавальмі. У казках яны перакоўваюць у судна-каня вільніцу змяю. У царкоўнай жа традыцыі Кузьма і Дзям'ян — святныя, якія лячылі людзей, не беручы за гэта грошы.

Згодна з павер'ямі, кавалі ўмелі варажыць і чараваць. Каваль «засвяціўся» нават у зратычным фальклоры. Кавалём называлі бацьку немаўляці. «А кавай ён уначы, не паліўшы свячы».

Дарэчы, дзень Кузьмы і Дзям'яна шанаваліся незамужнікі дзяўчатамі, якія верылі, што свая свіньня прыняць вяселлям.

А яшчэ ў некаторых раёнах Беларусі Кузьмінкі лічылі першым прыходам зімы. Казалі, што «не закаваць зіме рэкі да Кузьмы». Калі ж і прыходзілі маразы, то трымаўся яны нядога: «Кузьма-Дзям'ян закуе, а Міхал раскуе». У сапраўдны, на Міхала (21 лістапада), як правіла, былі адлігі.

У гэты дзень рабілі прагнозы: калі на Кузьму на дрэвах трымаюцца лісты — быць недароду.

На здымку: менавіта з-за кавальства сёлета ў конкурсе на лепшую аграрыдзібу па Мінскай вобласці ў намінацыі «Захаваўшы традыцыі» перамагла сядзіба «Насценька», упрыгожана такія шчыўнымі рэчамі. Гаспадары сядзібы — Эльвіра і Ігар Палуня. Дададзім, што ў кузні разам з гаспадаром сядзібы шчыруе і яго сын.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ЦІ З'ЯВІЦЦА Ў РАБОТНІКАЎ ДАШКОЛЬНЫХ УСТАНОВАЎ СВАЁ ПРАФЕСІЙНАЕ СВЯТА?

Учора ў сценах Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта ўлі Максіма Танка ва ўрачыстай абстаноцы былі аб'яўлены пераможцы першага рэспубліканскага конкурсу сярод дашкольных устаноў. А напярэднядзі ў сценах БДПУ адбыўся «круглы стол» «З любоўю да прафесіі», удзельнікі якога паспрабавалі знайсці адказ на прынцыповыя пытанні. Ці патрэбна выхавальнікам дашкольных устаноў вышэйшая педагагічная адукацыя? Якімі якасцямі павінен валодаць чалавек, які працуе з дзецьмі? Што больш важна ў рабоце выхавальніка — любоў да дзяцей ці валоданне сучаснымі педагагічнымі тэхналогіямі і метадыкамі? Як спыніць адток кадраў з дашкольных устаноў і як прыцягнуць у педагагічныя ВНУ высокакваліфікаваных абітурыентаў? Актывіны ўдзел у дыскусіі ўзялі як канкурсанты, так і члены арганізацыйнага журы, прадстаўнікі прафесарска-выкладчыцкага савету, а таксама студэнты.

Першы прарэктар БДПУ, кандыдат педагагічных навук, дацэнт Аляксандр АНДАРЛА не ўтойваў сваёй заклопачанасці павелічэннем выпадковых людзей ў гэтай вельмі важнай высакароднай прафесіі. Вядома, што да васьмі гадоў дзіця атрымлівае 85 працэнтаў усёй інфармацыі, неабходнай яму для далейшага жыцця. Менавіта ў гэтым узросце фарміруецца яго асоба і закладваецца інтэлектуальны патэнцыял. Шчаслівае здаровае дзяцінства і далейшы лёс кожнага дзіцяці напрамую залежаць ад мудрасці выхавальніка, яго цярпення і ўвагі да ўнутранага свету дзіцяці. У дашкольнай установе нельга проста адпрацаваць змену і пайсці дадому. Да кожнага дзіцяці абавязкова трэба шукаць падыход, вывясляць яго праблемы, аналізаваць іх і вырашаць сумесна з бацькамі і психологам.

Замежнікам навукоўцы даказалі, што найбольш высокі ўзровень аддачы ад інвестыцый у чалавечы капітал даюць інвестыцыі ў сістэму дашкольнай адукацыі. У сучаснай Расіі правялі сацыялагічнае апытанне, падчас якога высветлілася, што самі педагогі ў рэйтынгавай табліцы педагагічных прафесій паставілі прафесію выхавальніка на апошняе месца. Наўрад ці ў Беларусі былі б прыняцывыя іншыя вынікі апытання... Ці не такім стаўленнем да прафесіі выхавальніка ў грамадстве тлумачыцца той факт, што па ўзроўню сваёй падрыхтоўкі па беларускай, рускай мове і матэматыцы першакурснікі факультэта дашкольнай адукацыі БДПУ адстаюць ад першакурснікаў усіх іншых факультэтаў.

Гэта паказала, у прыватнасці, рэктарскага праверка... — Калісьці вераснем мы традыцыйна прывічалі дапаможа сельскаму гаспадаркам ва ўборцы ўраджаю, а цяпер мы вымушаны першы месяц прысвячаць падцягванню ведаў усіх першакурснікаў да ўзроўню ВНУ па асноўных прадметах, — з су-

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

мам канстатаваў Аляксандр Андарала. — Сёння многія спрачаюцца на тэму, колькі гадзін трэба адводзіць на педагогіку і псіхалогію. А мне падаецца, што сапраўднае бяда — калі выхавальнік не можа сказаць дзецім нівяднага слова на беларускай мове, калі педагог не любіць чытаць. Выхавальнік павінен быць найперш сапраўдным спецыялістам, адукаваным і ўсебакова развітым чалавекам, бо побач з ім знаходзіцца не толькі дзеці, але і бацькі, узровень культуры якіх таксама трэба ўзнімаць.

Ёсць меркаванне, што будучым выхавальнікам яшчэ ў студэнцкай гады трэба часцей наведваць да-

школьныя ўстановы, каб мець дакладнае ўяўленне аб будучай прафесіі, трэба больш часу адводзіць падчас навучання ва ўніверсітэце на педагагічную практыку. Напэўна, гэта і сапраўды так, бо ёсць сярод студэнтаў і такіх, якіх лічыць, што пасля заканчэння ВНУ яны будуць праца-

рознай варыянтах: праводзіць курсы або сярод выхавальнікаў, або сярод дашкольных устаноў. Вырасцілі спецыяліста на другім варыянце, паколькі палічылі, што асяроддзе, у якім знаходзіцца дзіця, трэба ацэньваць у цэлым: усё лепшае, што яго акружае, стваралася не адным пэваць не з дзецьмі ў групе, а інструктарамі-метадыстамі. Як кажуць, смех скрозь сабы...

У Расіі для таго, каб прыцягнуць увагу грамадства да сістэмы дашкольнай адукацыі, устанавілі свята — Дзень дашкольнага работніка. Ёсць жа сваё свята ў настаўніцкага? А выхавальнікам з «настаўніцкага стала» заўсёды заставаліся толькі крошкі ўвагі. Тым больш што работнікі дашкольных устаноў — гэта не толькі выхавальнікі, але і музыч-

ныя работнікі, лагапеды, інструктары па фізкультуры і нават медыкі, якія клопатліва пра здароўе будучага пакалення. Усе яны таксама укладваюць у работу сваю душу і сваё майстэрства.

У Беларусі пакуль свайго прафесійнага свята работнікі дашкольных устаноў не маюць. Намеснік міністра адукацыі Казімір ФАРЫНО паабяцаў, што над гэтым пытаннем у міністэрстве падумаюць.

— Давайце паглядзім, як грамадства адраэе на першы рэспубліканскі конкурс сярод дашкольных устаноў, якія кржа задумваюцца з мэтай павышэння прэстыжу дзейнасці выхавальнікаў. Разглядаліся

дагатам, а ўсім калектывам. Мы будзем праводзіць такія конкурсы адзін раз у тры гады. Лепшага настаўніка года мы таксама вызначым не кожны год. Спядзімся, што працігам гэтага конкурсу стане стварэнне творчага аб'яднання выхавальнікаў у клубе «Палеска», які стане аналагам клуба «Крышталны журавель», заснаванага пераможцамі і фіналістамі конкурсу «Настаўнік года».

Нагадаем, што ў першым этапе рэспубліканскага конкурсу на лепшую дашкольную установу ўдзел у ім узялі больш як 200 устаноў, а ў фіналі трапілі 14 устаноў: 8 — гарадскіх і 6 — сельскіх. Сярод гарадскіх дашкольных устаноў першае месца і вялікую хрустальную пралеску заваяваў калектыў дашкольнага цэнтру развіцця дзіцяці № 1 горада Магілёва. Дыплом другой ступені і малая хрустальная пралеска дасталася Дашкольнаму цэнтру развіцця дзіцяці № 75 Фрунзенскага раёна горада Мінска, а дыплом трэцяй ступені — санаторнаму яслі-садку № 118 Цэнтральнага раёна горада Мінска.

Званне лепшай дашкольнай устаноў сельскай будзе насяць тры гады Чысцінскі яслі-сад № 2 Маладзечанскага раёна. Другое месца ў гэтай намінацыі заваяваў калектыў у дашкольнага цэнтру развіцця дзіцяці аграгарадка Васілішкі Шчучынскага раёна, а дыплом III ступені — Холмечкі дзяржаўны яслі-сад Рэчыцкага раёна. Акрамя таго, уладальнікі дыпломаў I ступені атрымалі і матэрыяльныя заахвочванні ў памеры 130 базавых вельчын, уладальнікі дыпломаў II ступені — 100 базавых вельчын, і 80 базавых вельчын склапа матэрыяльныя заахвочванні «бронзавыя» прызёраў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

АПОШНЯЯ ЖУРАВІНЫ

На плантацыях навукова-даследнай станцыі «Журавінка» Цэнтральнага батанічнага сада, якая размешчана ў Ганцавіцкім раёне, сабраны і адпушчаны ў гандаль і на перапрацоўку апошнія журавіны сёлетага ўраджаю. Як і ў папярэдняй гады, для жыхароў беларускай сталіцы таксама адпраўлена партыя гэтых буйнаплодных прадмінных ягад. Сёлета іх вадзілі мінчанам болей за яшчэ тон.

Супрацоўнікі станцыі С. Рабцэвіч, А. Карпеня і В. Барыск на сартаванні «журавінкавых» журавін.

Фота Анатона КЛЕШЧУКА.

Госці ў хату, рэчы з хаты?

Грамадзянка, раней асуджаная за крадзеж, прыхпіла мабільнік з дома гамяляччына, у якога гасцявала.

Чужы апарат сотавай сувязі стаў спаквай і для жыхар Светлагорска, які таксама скарыстаўся гасцявой сітуацыяй. А вось жыхар Рагачова пасля сыходу гасцей не знайшоў дробязі: туалетную вадку і 20 тысяч, якія былі ў кішэні курткі. Тым не менш у міліцыю з заявай звярнуўся, як і іншыя. А можа, думаць трэба было загадзя, каго ў госці запрашаць? Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Блізнятам будзе шанцаваць як у гульні, так і ў каханні, а Шалям забяспечана сімпатыя і падтрымка сяброў

УАВЕН. Вас наведваюць новыя ідэі, якія ўносяць свае карэктывы ў інтэнсіўны працоўны рытм. У адносінах з партнёрамі могуць паўстаць пэўныя цяжкасці. Разбірацца, хто вінаваты, будзеце пазней, а пакуль важна падумаць, які выйсці з сітуацыі, якая склалася, з найменшымі стратамі. Паспрабуйце надаць досыць увагі блізікам, каб не ствараць канфліктныя сітуацыі яшчэ і дома.

УЦЯЦЕЦ. З'явіцца магчымасць займець уплывовыя знаёмых, здольных унесці прыемныя змены ў вашу жыццё. Праца можа паглынуць вялікую частку часу і ўвагі. У сярэдзіне тыдня вам, хутчэй за ўсё, заахочацца пазбавіцца ад усяго таго, што адмяляе, і пачаць жыццё зноўку — усё ў вашых руках. Падзеі тыдня змяняць вашы роднасныя пачуцці, і вы прасякнецеся падзякай да блізкіх.

УЛЕВУ. Кантакты, пазездкі, сустрэчы — гэта толькі малая частка пазездкі, якія адбудуцца. Асярочка з новай інфармацыяй, асабліва ў другой палове тыдня. У сераду будучы ўдалымі дзеляцца сустрэчы і падпісанне дамоў. Знаёмых могуць зрабіць прапановы, якія будучы вельмі карысныя. Паспрабуйце знайсці час для самаадукацыі. Празмерная адкрытасць можа справакаваць канфлікт, аднак паспрабуйце не забывацца, што дабрэнна — гэта багацце. Сябры падтрымаюць вашы ідэі, і гэта даць упушчэння ва ўласных сілах.

УДЗЕВА. Варта рэальна ацэньваць свае сілы і наваколнюю рэчаіснасць. На працы могуць паўстаць праблемы, якія не будзе каму вырашыць, акрамя вас. Пры гэтым становіцца ў калектыве больш напалічна, і больш за ўсё шанцаў яго разрадыць — зноў жа ў вас. Аднак зоркі абяцваюць, што ўрыткі дзённага свята ідэі будзе належна ажыццяўляць. У аўтарка варта абірацца на сваю інтуіцыю, аднак памятаць, што, наступнае і згаджаючыся, вы больш набудзеце, чым страціце. У нядзелю паспрабуйце скончыць напружанне, пазбавіцца ад непатрэбнага хламу, — тым самым вы вызваліце месца для новых набывацтваў.

УШАЛІ. Будзеце забяспечаны сімпатыяй і падтрымкай сяброў і аднадумцаў. Загамендуецца менш крытыкаваць калег і больш спакойна ставіцца да рэкаментацыйных ідэяў. Для вас гэты тыдзень — час падрыхтоўкі сваёму задуму, перыяд вышывання ідэй. Шануйце і паважаць сваю працу, інакш вашым прамерным алгэбрамізм могуць скарыстацца не вельмі сумленныя людзі.

УСКАРПІЕН. Зможае лёгка кіраваць сітуацыяй, аднак не перашчыруйце. Надыходзіць час расшчырвання, наперадзе засталася найважнейшая пераходка, але на гэтым тыдні знікне і яна — і тады шлях перад вамі будзе расчышчаны. Цяпер для вас не існуе нічога немагчымага, таму смела бярэце нават за самыя цяжкія справы.

УСТРАЛЕЦ. Не рабіце паспешлівых высноў і не спяшаіцеся з адназначнымі ацэнкамі. У сярэдзіне тыдня магчымы некаторы спад актыўнасці ў інтэлектуальнай сферы, але гэта часова з'ява. Нестандартны падыход да сітуацыі дазволіць справіцца з любой праблемай, калі, вядома, вам дазволіць яго ўжываць. Акалічнасці ў канцы тыдня могуць запатрабаваць ад вас вялікай увагі да сямейных спраў і гаспадарскіх клопатаў.

УКАЗЯРОГ. Спяшаіцеся рэалізоўваць свае патаемныя мары, бо гэтыя дні адкрываюць перад вамі самыя бліскучыя далегі гледзі. Сустрэчы і новыя знаёмствы прыносяць карысць і поспех, хоць і не адразу. Варта заклікаць падмурак для будучых здзяйсненняў. У другой палове тыдня дзядзэцка даказвае начальства, што вы здольны на многае. У незнаёмых становіцца прывяцце разумную стрыманасць, гэта дазволіць пазбегнуць непаразумненняў.

У сувязі са змяненнем пасажырапатоку ў асенне-зімовы перыяд з 11 лістапада ўстаўляецца наступны расклад руху электрацягнікоў

> 3 Маладзечна

Прамыя бесперасадачныя зносіны (інфармацыя пра наяўнасць прыпынку гэтагым цягнікам знаходзіцца ў прыведзенай ніжэй табліцы)

- э.л. Маладзечна—Асіповічы адпр. са ст. Маладзечна 6:26, Мінск-Пас. 8:15—8:26, прыб. на ст. Асіповічы ў 10:43 (штодня);

- э.л. Маладзечна—Асіповічы адпр. са ст. Маладзечна 8:34, Мінск-Пас. 10:35—10:47, прыб. на ст. Асіповічы ў 12:51 (на выхадных днях).

Прыбыццё на станцыю МІНСК-ПАСАЖЫРСКІ

Пачатковая станцыя	Час адпраўлення з пачатковай станцыі	Час прыбыцця на станцыю Мінск-Пасажырскі	Дні	Прыпынкі
Маладзечна	4-24	6-12	штодня	б/п Селівонаўка
Беларусь	6-00	6-34	штодня	усюды
Маладзечна	5-01	6-52	штодня	усюды
Беларусь	6-40	7-14	штодня	усюды
Аляхновічы	6-15	7-28	прац.	усюды
Маладзечна	5-49	7-48	штодня	усюды
Маладзечна	6-26	8-15	штодня	усюды
Беларусь	8-06	8-40	штодня	усюды
Аляхновічы	7-43	8-56	штодня	усюды
Маладзечна	7-27	9-07	штодня	б/п Раманы, Дубравы, Пралескі, Вязінка, Анусіна, Хмелёўка, Зялёнае, Крыжоўка, Ратамка, М.Мора
Беларусь	8-55	9-29	штодня	усюды
Аляхновічы	8-37	9-48	штодня	усюды
Маладзечна	8-34	10-35	штодня	усюды
Гудагай—Маладзечна д/ц	7-45 / 09-15	10-42	штодня	з прыпынкамі па станцыях: Ашмяны, Соля, Смаргонь, Залесе, Пруды, Маладзечна
Беларусь	10-18	10-52	штодня	усюды
Ждановічы	11-05	11-21	штодня	акрамя пан.
Маладзечна	9-46	11-36	штодня	усюды
Ждановічы	11-38	11-54	штодня	акрамя пан.
Ждановічы	12-10	12-26	штодня	акрамя пан.
Ждановічы	12-48	13-03	штодня	акрамя пан.
Маладзечна	11-27	13-16	штодня	усюды
Маладзечна	12-23	14-07	штодня	пят., вых.
Ждановічы	14-00	14-16	штодня	акрамя пан.
Маладзечна	12-50	14-36	штодня	усюды
Беларусь	14-15	14-49	штодня	акрамя пан.
Маладзечна	13-39	15-30	штодня	акрамя пан.
Ждановічы	15-20	15-36	штодня	акрамя пан.
Ждановічы	16-00	16-16	штодня	акрамя пан.
Маладзечна	14-55	16-49	штодня	акрамя пан.
Ждановічы	16-40	16-56	штодня	акрамя пан.
Маладзечна	15-45	17-36	штодня	усюды
Беларусь	17-31	18-05	штодня	усюды
Беларусь	18-08	18-42	штодня	усюды
Маладзечна	17-01	19-00	штодня	усюды
Маладзечна	17-51	19-42	штодня	усюды
Беларусь	19-27	20-01	штодня	усюды
Аляхновічы	19-08	20-21	штодня	усюды
Маладзечна	18-51	20-42	штодня	усюды
Беларусь	20-15	20-49	штодня	усюды
Аляхновічы	20-09	21-22	штодня	усюды
Маладзечна	19-50	21-47	штодня	б/п Селівонаўка, Раманы, Анусіна
Маладзечна	20-26	22-34	штодня	усюды
Ашмяны—Маладзечна д/ц	20-51/22-51	23-10	штодня	з прыпынкамі па станцыях: Соля, Смаргонь, Залесе, Пруды, Маладзечна
Маладзечна	22-32	0-09	штодня	б/п Раманы, Пралескі, Хмелёўка, Зялёнае, Крыжоўка, Лябжы

> 3 Асіповічы

Прамыя бесперасадачныя зносіны (інфармацыя пра наяўнасць прыпынку гэтагым цягнікам знаходзіцца ў прыведзенай ніжэй табліцы)

- э.л. ц. Пухавічы—Аляхновічы адпр. са ст. Пухавічы 9:00, Мінск-Пас. 10:17-10:40, прыб. на ст. Аляхновічы ў 11:48;

- э.л. ц. Асіповічы—Баранавічы адпр. са ст. Асіповічы 11:53, Мінск-Пас. 13:37-13:52, прыб. на ст. Баранавічы ў 16:40 (на выхадных днях).

Прыбыццё на станцыю МІНСК-ПАСАЖЫРСКІ

Пачатковая станцыя	Час адпраўлення з пачатковай станцыі	Час прыбыцця на станцыю Мінск-Пасажырскі	Дні	Прыпынкі
Пухавічы	5-04	6-20	штодня	усюды
Пухавічы	5-45	7-01	штодня	акрамя пан.
Рудзэнск	6-25	7-07	штодня	акрамя суб., нядз.
Асіповічы	5-22	7-24	штодня	б/п Вярхі
Пухавічы	6-17	7-32	штодня	усюды
Калядзічы	7-37	7-51	штодня	акрамя суб., нядз.
Пухавічы	6-41	7-58	штодня	прац.
Пухавічы	7-18	8-44	штодня	усюды
Асіповічы	7-41	9-32	штодня	б/п Вендзеж, Дрычын, Раўнаполле, Рыбцы, Зазерка, Седча
Пухавічы	7-59	8-59	штодня	прац.
Талька	9-58	11-39	штодня	б/п Майскі, Блужа, Вендзеж
Асіповічы	10-33	12-36	штодня	б/п Вярхі
Асіповічы	11-53	13-37	штодня	вых.
Асіповічы	12-56	15-00	штодня	усюды
Асіповічы	13-36	15-44	штодня	усюды
Калядзічы	17-29	17-43	штодня	акрамя суб., нядз.
Асіповічы	15-59	18-01	штодня	б/п Вярхі
Асіповічы	16-43	18-51	штодня	б/п Асееўка
Асіповічы	17-58	19-44	штодня	б/п Вярхі, Блужа, Веленскі, Тэхнікум, Вендзеж, Дрычын, Н.Сяло, Раўнаполле, Рыбцы, Зазерка, Седча, Асееўка, Чыгуначны
Рудзэнск	19-26	20-04	штодня	акрамя пят., суб., нядз.
Пухавічы	18-48	20-05	штодня	пят., вых.
Талька	18-45	20-25	штодня	усюды
Талька	19-25	20-53	штодня	б/п Тэхнікум, Вендзеж, Дрычын, Н.Сяло, Раўнаполле, Рыбцы, Зазерка, Асееўка
Пухавічы	20-05	21-23	штодня	усюды
Асіповічы	19-57	21-40	штодня	б/п Вярхі, Блужа, Веленскі, Н.Сяло, Раўнаполле, Рыбцы, Зазерка, Асееўка
Талька	20-32	21-58	штодня	б/п Вярхі, Блужа, Веленскі, Тэхнікум, Вендзеж, Дрычын, Н.Сяло, Рыбцы, Чыгуначны
Асіповічы	20-52	22-56	штодня	усюды

Асіповічы	22-17	23-54	штодня	б/п Вярхі, Вясёлюскі, Майскі, Блужа, Веленскі, Тэхнікум, Вендзеж, Дрычын, Н.Сяло, Раўнаполле, Рыбцы, Зазерка, Седча, Асееўка, Чыгуначны
-----------	-------	-------	--------	---

Прыбыццё на п.п. ІНСТЫТУТ КУЛЬТУРЫ

Пачатковая станцыя	Час адпраўлення з пачатковай станцыі	Час прыб. на п.п.І.К.	Дні	Прыпынкі
Асіповічы	6-10	8-17	штодня	усюды
Асіповічы	8-28	10-32	штодня	б/п Чыгуначны
Асіповічы	14-44	16-52	штодня	усюды

> 3 Брэста
Прамыя бесперасадачныя зносіны (інфармацыя пра наяўнасць прыпынку гэтагым цягнікам знаходзіцца ў прыведзенай ніжэй табліцы)

- э.л. ц. Стоўбцы—Барысаў адпр. са ст. Стоўбцы 5:31, Інстытут Культуры 7:07—7:20, прыб. на ст. Барысаў у 8:58 (штодня).

Прыбыццё на станцыю МІНСК-ПАСАЖЫРСКІ

Пачатковая станцыя	Час адпраўлення з пачатковай станцыі	Час прыбыцця на станцыю Мінск-Пасажырскі	Дні	Прыпынкі
Баранавічы	4-47	7-18	штодня	б/п Пост 1, Крошына, Перамога, Асіпаўшчына, Сінява, Ц.Ляды, Мезінаўка, Асіна
Стоўбцы	6-31	8-22	прац.	усюды
Стоўбцы	8-15	9-57	штодня	усюды
Брэст	8-35	15-50	штодня	усюды
Стоўбцы	16-13	17-52	штодня	усюды
Стоўбцы	17-32	19-20	прац.	усюды
Гарадзья	17-12	19-20	вых.	б/п Варацішча, Асіпаўшчына, Сінява
Баранавічы	17-20	20-06	штодня	з прыпынкамі Койданава, Фаніпаль
Негарэлае	19-45	20-38	пят.	з прыпынкамі Койданава, Фаніпаль
Стоўбцы	19-53	21-39	штодня	усюды

Прыбыццё на п.п. ІНСТЫТУТ КУЛЬТУРЫ

Пачатковая станцыя	Час адпраўлення з пачатковай станцыі	Час прыб. на п.п.І.К.	Дні	Прыпынкі
Стоўбцы	4-21	5-57	штодня	усюды
Стоўбцы	4-48	6-37	штодня	усюды
Стоўбцы	5-31	7-07	штодня	усюды
Баранавічы	4-59	7-42	штодня	б/п Пост 1, Юшкевічы, Хвоева, Ліпа, Варацішча, Кучуны, Ацэда
Баранавічы	6-23	8-30	штодня	б/п Крошына, Перамога, Юшкевічы, Ліпа, Варацішча, Асіпаўшчына, Сінява, Ц.Ляды, Кучуны, Ацэда, Мезінаўка, Асіна, Клыпаўшчына, Станькава, Плягор'е, Бярэжа, Воўкавічы, Пціч, Сталінны
Баранавічы	7-35	10-00	штодня	б/п Ц.Ляды, Кучуны, Ацэда, Мезінаўка, Асіна, Клыпаўшчына, Станькава, Плягор'е, Бярэжа, Воўкавічы, Пціч
Баранавічы	8-20	11-12	штодня	усюды
Стоўбцы	10-17	12-04	штодня	усюды
Брэст	6-50	13-24	штодня	б/п Юшкевічы, Хвоева, Ліпа, Варацішча, Асіпаўшчына, Сінява
Баранавічы	13-42	16-25	штодня	усюды
Брэст	12-07	18-38	штодня	б/п Юшкевічы, Ліпа, Асіпаўшчына, Сінява, Кучуны, Ацэда, Мезінаўка
Стоўбцы	18-52	20-28	штодня	пят., нядз.
Баранавічы	19-43	21-42	штодня	б/п Пост 1, Крошына, Перамога, Юшкевічы, Хвоева, Ліпа, Варацішча, Асіпаўшчына, Сінява, Ц.Ляды, Кучуны, Ацэда, Коласава, Мезінаўка, Асіна, Клыпаўшчына, Станькава, Плягор'е, Бярэжа, Воўкавічы, Пціч, Помыслішча

Стоўбцы	20-39	22-23	штодня	усюды
Баранавічы	20-34	23-05	штодня	б/п Кучуны, Ацэда, Мезінаўка, Асіна, Бярэжа
Брэст	18-18	0-12	штодня	Ад ст. Баранавічы з прыпынкамі па станцыях і п.п. Рошча, Курасоўшчына, па ст. Пагарэльцы прыпынку няма.

> 3 Оршы

Прамыя бесперасадачныя зносіны (інфармацыя пра наяўнасць прыпынку гэтагым цягнікам знаходзіцца ў прыведзенай ніжэй табліцы)

- э.л. ц. Барысаў—Маладзечна адпр. са ст. Барысаў 4:38, Мінск-Пас. 6:21—6:32, прыб. на ст. Маладзечна 8:17 (штодня).

Прыбыццё на станцыю МІНСК-ПАСАЖЫРСКІ

Пачатковая станцыя	Час адпраўлення з пачатковай станцыі	Час прыбыцця на станцыю Мінск-Пасажырскі	Дні	Прыпынкі
Барысаў	4-38	6-21	штодня	усюды
Барысаў	6-12	7-20	штодня	з прыпынкамі Печанскі, Жодзіна, Акрамя нядз., Мінск-Усходні
Барысаў	15-33	17-15	штодня	усюды

Прыбыццё на п.п. ІНСТЫТУТ КУЛЬТУРЫ

Пачатковая станцыя	Час адпраўлення з пачатковай станцыі	Час прыб. на п.п.І.К.	Дні	Прыпынкі
Барысаў	5-33	7-11	штодня	усюды
Барысаў	6-00	7-53	штодня	усюды
Барысаў	6-43	8-28	штодня	усюды
Орша	4-30	9-17	штодня	усюды
Орша	6-14	10-18	штодня	усюды
Барысаў	9-30	10-37	вых.	з прыпынкамі Печанскі, Жодзіна, Паўднёвае, Зарэчнае, Мінск-Усходні
Барысаў	10-04	11-41	штодня	усюды
Орша	8-51	12-58	штодня	усюды
Барысаў	13-20	14-58	штодня	усюды
Орша	11-55	16-01	штодня	усюды
Орша	14-03	18-02	штодня	усюды

Орша	14-44	18-49	вых.	б/п Барсукі, Зар'е, Дамашаны, Слабада, Садовы
Барысаў	17-22	18-49	прац.	б/п Барсукі, Зар'е, Дамашаны, Слабада, Садовы
Барысаў	17-47	19-25	штодня	усюды
Орша	15-54	19-48	штодня	усюды
Барысаў	19-03	20-43	штодня	усюды
Орша	17-37	21-20	штодня	б/п Трацялава, Пралетарская Перамога, Барсукі, Зар'е, Слабада

Орша	18-23	21-45	вых.	Ад ст. Оршы да ст. Барысава з прыпынкамі па станцыях, ад ст. Барысава з усімі прыпынкамі
Барысаў	20-08	21-45	прац.	усюды
Барысаў	21-15	23-10	штодня	усюды
Орша	20-15	0-04	штодня	б/п Неманца, П. Перамога, Барсукі, Зар'е, Дамашаны, Слабада, Садовы

ІНФАРМАЦЫЯ

о правядзенні аўкцыона без умоў па продажэ недвiжнiмагo iмунства

Адрес объекта и его наименование	ЛОТ № 1
	- здание механического корпуса № 1 общей площадью 949,9 м² с инвентарным номером 633/С-10041, начальная стоимость 42 306 275 рублей без учета НДС 20%; адрес: Минская обл., Мядельский район, г.п. Свирь, ул. Красноармейская, 29. Шаг аукциона в размере 5% от предыдущей цены.
	ЛОТ № 2
	- здание механического корпуса № 2 общей площадью 947,4 м² с инвентарным номером 633/С-10040, начальная стоимость 43 833 125 рублей без учета НДС 20%; адрес: Минская обл., Мядельский район, г.п. Свирь, ул. Красноармейская, 29. Шаг аукциона в размере 5% от предыдущей цены.
	ЛОТ № 3
	- трансформаторная подстанция общей площадью 68,3 м² с инвентарным номером 633/С-10038, начальная стоимость 4 042 974 рубля без учета НДС 20%; адрес: Минская обл., Мядельский район, г.п. Свирь, ул. Красноармейская, 29. Шаг аукциона в размере 5% от предыдущей цены.
	ЛОТ № 4
	- незавершенное законсервированное здание механического корпуса № 3 (процент износа – 5%) общей площадью 1301 м², с инвентарным номером 633/У-10049, начальная стоимость 80 000 000 рублей без учета НДС 20%; адрес: Минская обл., Мядельский р-н, г.п. Свирь, ул. Красноармейская, 29. Шаг аукциона в размере 5% от предыдущей цены.
	ЛОТ № 5
	- незавершенное законсервированное здание котельной (процент износа – 5%) общей площадью 117,4 м², с инвентарным номером 633/У-10050, начальная стоимость 25 000 000 рублей без учета НДС 20%; адрес: Минская обл., Мядельский р-н, г.п. Свирь, ул. Красноармейская, 29. Шаг аукциона в размере 5% от предыдущей цены.
Адрес объекта и его наименование	Оплата в размере цены продажи объекта (за вычетом задатка) в течение 15 календарных дней на р/с Продавца с момента заключения договора купли-продажи, который будет заключен с Победителем в течение 15 календарных дней после проведения аукциона
Порядок оплаты	10 % от начальной цены на р/с 3012190930030 в отделении 932 ОАО «Белинвестбанк», г. Молодечно, код 739, УНН 600182305, ОКПО 04064333, получатель: СИКУП «УКС-Сервис»
Сумма задатка	Открытое акционер

Паводле найбольш папулярнай тэорыі, дыназаўры на нашай планеце вымерлі ў выніку падзення метэарыта, аднак канадскія навукоўцы Дэйл Расэл і Тэкер Уолес з гэтым не згодны.

БЕТЭЛЬГЕЙЗЭ ПАГРАЖАЕ НАМ ВЫБУХАМ?

Больш за тое, некаторыя баяліўцы агучаюць меркаванні наконт магчымасці паўтарэння такога сцэнарыя ўжо ў нашы дні. Хоць самая блізкая да нас зорка — Сонца, паводле афіцыйнай касмалагічнай тэорыі, узрывацца не збіраецца, але, апроч яе, вакол нас больш чым дастаткова іншых «небяспечных» зор, якія быццам бы могуць выбухнуць у любы момант.

Паводле іх слоў, выбух прывёў да рэзкага пахаладання і такога ж рэзкага павелічэння ультрафіялетавага і рэнтгенаўскага выпраменьвання (у сотні разоў за некалькі дзён).

Паводле разлікаў спецыялістаў, толькі ў нашай галактыцы выбухі звышновых адбываюцца двойчы ў стагоддзе.

Аўтарытэтная

Наколькі абгрунтаваныя змрочныя прагнозы аб выбуху Бетэльгейза? Ці знікнем мы следам за дыназаўрамі ва усплышчы звышновой? Па каментарый мы звернуліся да дырэктара асерватарыі БДУ, кандыдата фізіка-матэматычных навук Альгерда КУЗНЕЦЫКА.

— Гібель дыназаўраў не мае ніякага дачынення да выбуху звышновой, — пачуваецца ў Альгерда Паўлавіча. — Апошнія даследаванні даюць падставы меркаваць, што хутчэй за ўсё яна была абумоўлена вулканічнай актыўнасцю на Зямлі ў той перыяд, паколькі падзенне астрадоў, які традыцыйна лічылі прычынай катастрофы, адбылося на 500-800 гадоў пазней за аглядаемы перыяд.

Што тычыцца зор увогуле і Сонца ў прыватнасці, трэба разумець, што яны не ўнікаюць імгненна. Імі становяцца целы з масай большай за 10 у 31 ступені грама пасля працяглага протазорнага перыяду, у час якога ў цэнтры протазоркі фарміруецца вялікая па масе і металічнага па складзе ядро.

У сваім развіцці Сонца прайшло некалькі стадыяў: стадыю чырвонага спектральнага класа (з тэмпературай 3,5 тысячы градусаў Цэльсія), стадыю аранжавага класа (5 тысяч градусаў) і ўсяго 320 мільянаў гадоў таму Сонца перайшло ў стадыю жоўтага спектральнага класа (з тэмпературай у 6 тысяч градусаў). Яно будзе знаходзіцца ў стадыі звычайнай зоркі яшчэ каля 10 мільярд гадоў, пакуль паводле разлікаў спецыялістаў у галіне эвалюцыі рэчыва ў Сусвеце, ступень яго развіцця сёння складае прыблізна 90%.

— Гэта значыць, што ў нашага Сонца засталася 10% працяглай жыцця? — Менавіта. І памяляюцца тыя, хто прагназуе нашай зорцы яшчэ 5 мільярд гадоў існавання. Увогуле, зоркі могуць развівацца як па эвалюцыйным шляху, так і па катастрофічным. Калі яны развіваюцца па эвалюцыйным сцэнарыі, то па меры выгарання тэрмаядзернага рэчыва ўнутры зоркі паступова пачынае актывізавацца адваротны працэс: паніжэнне тэмпературы і спектральных класаў, у выніку чаго праз пэўны час зорка пераходзіць у разрад чырвоных.

— Такі ж лёс чакае і наша Сонца? — Сапраўды. Прычым такі ж самы працэс адбываецца і ў зорках з большымі масамі, чым у Сонца. Дакладна, што спектральны клас зоркі звязаны з яе масай. Дасягнуўшы свайго максімуму на пэўнай стадыі існавання зорка запускае адваротны працэс (павелічэнне яе ўзросту абумоўлівае паніжэнне спектральнага класа). Яна пачынае астываць і чырвенець.

Іншая справа, калі зорка развіваецца па катастрофічным сцэнарыі. Тады спрацоўвае наступная схема: нармальна зорка — гарачая зорка — выбух — чырвоны гігант — «белы карлік» — «чорная дзірка» (тэмпература нармальнай зоркі павыша-

ецца, яна ператвараецца ў гарачую, якая потым узрываецца і становіцца «чырвоным гігантам», а той, у сваю чаргу, сціскаецца ў «белы карлік», а потым — у «чорную дзірку»).

Між іншым, нават у нашага Сонца ёсць пэўныя прыкметы таго, што яно можа развівацца па катастрофічным сцэнарыі. Пра туберанцы і храмасферныя ўспышкі, якія можна назіраць у перыяд павышанай актыўнасці Сонца, указваюць на пачатковую стадыю станаўлення зоркі на шляху катастрофічнага развіцця, пры якім пад уплывам больш магутных прыліўных сіл тэмпература Сонца рэзка (у разы) узрасце да ўзроўню гарачай зоркі, здольнай выбухнуць. Падкрэсліваюць нармальныя зоркі, як наша Сонца, проста так не могуць выбухнуць. Для гэтага неабходна дадатковае вонкавае уздзеянне — напрыклад, з'яўленне ў нашай Сонечнай сістэме блукаючай зоркі. Яна паўплывае на Сонца, і ў таго можа узрасці тэмпература. Але гэта малаверагодна.

— Што ж няконт Бетэльгейза? Ці варта нам непакоіцца? — Літаральна да сярэдзіны гэтага года навукоўцы лічылі, што прыблізная маса Бетэльгейза — 10-20 мас Сонца, а прыблізная адлегласць ад Зямлі — 180-1300 светлавых гадоў. Аднак апошнія даследаванні паказалі, што маса Бетэльгейза складае 13 сонечных, а сама зорка размешчана на адлегласці 650 светлавых гадоў ад Зямлі.

Сёння мы уяўляем Бетэльгейза як «чырвоны звышгігант», але мы не можам дакладна сказаць, па якім з двух згаданых вышэй сцэнарыяў развіваецца гэтая зорка. Калі па эвалюцыйным, то, значыць, яна паспева прайсці пэўны шлях развіцця і цяпер спынілася на чырвоным спектры. Далей яна будзе працягваць астываць, і ніякага выбуху не адбудзецца. Калі ж зорка развіваецца па катастрофічным сцэнарыі, тады можна меркаваць, што яна ўжо выбухнула. Аднак, яе абалонка ўжо аддзялілася і экраніруе ядро, з-за чаго мы яе і не бачым. У далейшым, калі ядро агаляцца, на месцы «чырвонага звышгіганта» мы убачым «белы карлік».

— А як гэта адаб'ецца на нас? — Ніяк, бо сама зорка знаходзіцца на вельмі вялікай адлегласці. Хуткаса руху рэшткаў зоркі залежыць ад мношч фактараў. У тым ліку і ад магнітнага поля, якое ёсць у самой зорнай абалонцы. Апроч таго, у выніку сутыкнення з матэрыялі, што існуе ў космасе, маса, якая атрымалася пасля выбуху, рассяецца, распадзецца на асобныя аб'екты. Да нас яна дойдзе настолькі аслаблена, што ніякай пагрозы ўяўляць не будзе.

Такім чынам, той факт, што сёння Бетэльгейза з'яўляецца «чырвоным гігантам», можа сведчыць альбо аб тым, што зорка развіваецца па эвалюцыйным сцэнарыі і намя нам пра што непакоіцца; альбо аб тым, што, у адпаведнасці з катастрофічным сцэнарыем, зорка ўжо ўзарвалася і цяпер уцяляе сабой «белы карлік», які ад нас закрывае яе абалонка. Але і ў гэтай сітуацыі прычын для панікі няма.

Летаць у галактыцы NGC1260, якая размяшчаецца за 240 мільянаў светлавых гадоў ад Зямлі, астраномы выявілі адну са звышновых, маса якой у 150 разоў большая за сонечную. Навукоўцы назвалі яе SN2006bu, а журналісты — «блэкнітай пачварай». Зорка, сапраўды, вялікая, але прычын для занепакоенасці адносна верагоднай небяспекі яе ўплыву на Зямлю ў нас няма. Яна знаходзіцца за надта далёка.

Увогуле, мы яшчэ мала што ведаем пра звышновыя. Тэорыі на гэтую тэму пакуль што знаходзяцца ў стадыі распрацоўкі, аднак усё яны ў асноўным грунтуюцца на так званай «вадароднай канцэпцыі», згодна з якой усё зоры складаюцца з вадароду. Але ж ёсць і іншыя канцэпцыі, аб'яўляючыя на якіх можна даваць іншыя тлумачэнні з'явам і аб'ектам, якія мы назіраем.

Паводле разлікаў спецыялістаў, толькі ў нашай галактыцы выбухі звышновых адбываюцца двойчы ў стагоддзе. А не бачым мы іх таму, што выбухі экраніраваны вялікімі аб'ектамі касмічнай матэрыі. Паколькі такія выбухі ў нашай галактыцы адбываюцца двойчы кожнаю то гадоў, а на нас гэта ніяк не адбілася, значыць, ніякага адчувальнага ўплыву яны на нас не аказваюць. Апроч таго, глыбокі агляд неба на аўтаматычных камерах, злучаных з тэлескопам, дазваляе астраномам фіксаваць у іншых галактыках каля 300 выбухаў звышновых ў год. І зноў жа — без нейкіх наступстваў для Зямлі.

Інга МІНДАЛЁВА

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАУ.

Scrabble grid with clues and images. Clues include: 1. Орган зроку; 2. Актёр, фота 1; 3. THE VOICE; 4. Актрыса, фота 4; 5. Актёр, фота 5.

КАЛІ ВЫ НАБЫЛІ ПАРСЮЧКА...

Цэлы шэраг павяр'ў быў звязаны з набыццём парсяці ці іх развіццём у хатніх умовах. Так, калі набытага парсючка класі ў мех галавой наперад, трымаючы за заднія ногі, то вельмі хутка яго былі гаспадар трапіць у складанне становішчы. Калі ж парсючка класі ў мех задмам наперад, то гандляр будзе шанцаваць, а вась пакуніку дзевяццацца цяжка. Тады, каб нікому не было дрэнна, парсючка трымалі адначасова за пярэднія і заднія ногі і клалі ў торбу на спіну.

Знаўцы жывёлагадоўлі раяць для працягу племені пакідаць таго парсюка, у якога хвост трымаецца ўгоры, а вась для развядзення парсюкоў у хатніх умовах выбіраць свінню з васьмі саскамі.

Каб свіння прыносіла вялікае патомства, неабходна было запрасіць у хату жанчыну, якая нарадзіла шмат дзяцей, і папрасіць яе тройчы пакарміць жывым свінню чэраз парог.

Калі свіння апарасілася, то пажадана, каб у першыя тры дні да яе падыходзіла толькі гаспадыня. Тады і надалей свінка будзе прыносіць тры прыплоды на год.

Вельмі непажаданым лічыўся продаж тых парсяці, якія з'явіліся на свет у першым прыплодзе.

У першыя тры дні ні ў якім разе не гаспадыня пачуваць народжаных парсяці, пакзаваючы на іх пальцамі. У адваротным выпадку яны ўсе памруць.

Каб парсюкі хутка набіралі вагу, трэба запрасіць у гошч маючую жанчыну і папрасіць яе тройчы патачы бублікі і падрэжваць корм для свіней.

Калі здаралася, што адна за адной паміралі ў гаспадарцы свінні, то лічылася, што нехта з суседзяў мог наўмысна навесці шкоду. Таму неабходна было на маладзі тройчы працягваць спецыяльную ахоўную замову.

Каб адганяць ад хаты нячыстую, неабходна было крывёю забіць свінні папырсаць на агонь у печы.

У народнай медыцыне пры цяжкіх захворваннях дзядзькі выкарыстоўвалі атрыбыты, які мелі дачыненне да свінні: напрыклад, свінне карыста, салому з таго месца, дзе спала свіння.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усімхнемся

Пасля наведвання Валерым ААН гэтай арганізацыі прызнала 7-мільярдным чалавекам на Зямлі менавіта яго.

Прыём на працу: — Добра, мы бяром вас. — А колькі плацяць? — Кормыць. — Згодзен.

Сёння дзве навiнi! Пачну з добрай — у мяне заўтра вяселле...

— Мой малы мяне па начах турбуе. Як толькі ён пачынае плакаць, я адразу спяваю яму калыханку. — У якасці раней таг рабіла. Але суседзі сказалі: «Зоя, хай лепш ён крычыць».

ПРАВЕЦЕ КАЛІ ПАСКА АДКАЗЫ

Людміла Сяргеёўна ГРЫШЧАНКОВУ шчыра вішню з юбілеем! Зычу моцнага здароўя, жыццёвага аптымізму, усмешак, клопату родных і блізкіх.

Муж Пётр.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Кансервы з рыбы

Спатрэбіцца: рыба, соль, алей, перац духмяны, лаўровы ліст. Перш-наперш, вядома, трэба рыбку пачысціць і пазбавіць галавы, хваста і плавніку. Нарэзаць невялікімі кавалачкамі, паласкаваць у гарачым алей і прыкрыць перац.

Пакуль рыбка ўбірае ў сябе дадатковыя водары, мы рыхтуем слоікі — памыем, трохі абсушым і на дно пакладзем лаўровы ліст і духмяны перац. Складваем кавалкі рыбы ў падрэжаныя слоікі, шчыльна, пры неабходнасці прыскаем. Накрываем слоікі кавалкамі фольгі — і ў духую! На самы ніз пастаўце бляху з вадой. Як толькі сок, пушчаны рыбай, пачне ў слоіках пуськаць бурбалак, змяшчаем агонь і пакідаем тушыцца на 5 гадзін. Бліжэй да канца тушэння закіпяем у каструлі алей, і, зняўшы фольгу, паціху залеем яго ў слоікі, пакуль не пакрые рыбку. Возьмем накрыўкі і прыкрыем кожны слоічак, а тады зноў усю гэтую прыгажосць у духую на 0, 5 гадзіны. Пасля слоікі закатаваем. Захоўваць гэтыя кансервы не абавязкова ў халадзільніку, можна як звычайныя кансервы. Выкарыстоўваць можна ў розных салатах, у рыбны суп, ды і проста есці. Кастачкі ў рыбе абсалютна не адчуваюцца, яны становяцца мяккімі, як і ў краньных кансервах. Дарчы, па такой жа тэхналогіі можна прыгатаваць і курыцы. Алею нават менш спатрэбіцца.

Рулет

Бяром сала з добрай праслойкай мяса, прычым не абавязкова мяккае. Пласт шчодра пасыпаць часначком. А калі таўшчыня кавалка больш за 2 см, тады сала трэба часначком яшчэ і нашіліваць. Затым пласт неабходна пасыпаць прыправай — можна купіць адмысловую «Для сала». Згортаваем рулет (або калі кавалак тоўсты, то складваем напалову) і туга перамотваем ніткамі.

Кладзем у кіпень, даем закіпець і змяшчаем агонь да мінімуму. Сала варым, пакуль яно не стане зусім мяккім — «жывым». Ваду таксама трохі падсоўваем.

Выцягваем гэты рулет на талерку і даем астыць. Зліваем бунён, які выцек, і ставім рулет у халадзільнік. Можна на ноч пакалсіць у марзілку.

МАЛЕНЬКІЯ ХІТРАСЦІ

Змагаемся з вясенняй непагаддзю

Мокры парасон нельга пакідаць складзеным — металічныя дэталі патрабуюць клапацілівага адносіна. Адкрываць парасон для сушкі трэба толькі напалову, каб не расцягнуць тканіну.

Змочаныя скураныя пальчаткі пратрыце анучкай з рыцынавым алеем. Праз некалькі гадзін яны стануць эластычнымі і бліскучымі.

Непрыемна, калі ў дрэннае надвор'е злышчэ ў акуларах запачае. Пратрыце яго раніцай намаленай анучкай (можна яшчэ дадаць некалькі кропель гліцэрыну), адпаліруючы фанэлаю — і ўвесь дзень шкло будзе чыстым.

Абутак, які моцна прамок, мыюць халоднай вадой, праціраюць сухой анучкай і набіваюць газетнай паперай, якая за некалькі гадзін уцягне вільгаць. Вымыты мокыя абутак можна змазаць гліцэрынай, каб ён не патрэскаўся і не пакарабаўся падчас сушкі.

Ніколі не сушыце гумавы абутак ля агню і не трымайце яго ў шафле, дзе ёсць нафталі: гума ад гэтага грубеяе, а светлая яшчэ і губіць колер.

СЕННЯ Месяц Поўна 10 лістапада. Месяц у сузор'і Блізнят.

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Брэст.

Weather forecast section titled 'Надвор'е на заўтра' with icons for different cities and weather conditions.

Ну і ну!

Злодзеі заснуў... на месцы злачынства

А дакладней, у вясковай краме ў Сморгонскім раёне, куды ён забраўся вечарам, разабраўшы цагляную муроўку сцяны.

Прадукты выкідаваліся на вуліцу праз разбітае акно, аднак у нейкі момант злодзеі вырашылі... павячраць. А паколькі хапала і ежы, і спіртнога, дык так набраўся, што тут жа, на месцы злачынства, і заснуў.

Аператыўнікі, якія прыехалі раніцай па званку прадаўчыцы, выявілі зламаныя акно і складскую шафу, дзе яго тут жа выдаў моцны храп. Заведзена крымінальная справа, прычым высветлілася, што ў свае 20 гадоў хлопец ужо быў судзімы за аналагічнае злачынства.

Барыс ПРАКОПІЧ.

Хто не рызыкуе?

Любоў да гульні ў казіно зьяўля ў Гомелі двух грамадзян Расіі і аднаго — Лівана. Але ж на той жа глебе яны і пасварыліся. Вядома, што жыжары Ніжняга Ноўгарада пад пагрозай нажа завадалі пашпартам іншаземнага былога студэнта адной з гомельскіх ВНУ, двюма сім-картамі і 1 млн 600 тысячамі беларускіх рублёў.

Мужчыні, раней асуджаныя за рабаванне і спробу забойства, затрымалі. Канфіскавана і частка выкрадзенага. Ірына АСТАШКЕВІЧ.